

IEDNOROZEC

ZACNY Y STARODAWNY,

Zacnego y Stárodawnego w Polsce D o m u

Jch Mościow

PP. FREDROW Z PLESZEWIC

K L E Y N O T. *Subl. 20502*

P R Z E Z

W. O. ALEXANDRA à IESV Kármelitę Bossego
Trzemá Kazaniámi Pogrzebnemi wystawiony,

A

Przez I. M. X. ANDRZEIA PODOLSKIEGO, Kánoniká
Przemyskiego, Probošczá Láncuckiego,

Swiátu przez Druk wystawiony.

Z Dozwoleniem Stáršych.

W K R A K O W I E,

W Drukárni Lukaszá Kupiszá I. K. M. Typográphá,
Roku Páńskiego 1652.

25654B

Ná Stárodawny Kleynot
ICH MOSC IOW
PP. F R E D R O W.

Z náturey Kleynot FREDROWSKIEGO Domu
Ostrem orężem vzbroit swe czoło,
W dzielności pewnie wprzod nie da nikomu;
Lub Togá stánie, lub Rycerskie koło.
Nie pożyczánem berłem Marszałkuie
W vsfách zwierzęcych. Tem on leczy iády.
To w oczách pilno ná czele piástuie,
Bo w nim złożony skarb męstwá y rády.

Memu Wielce Mściwemu Pánu,
IEGO MOSCI
P. ANDRZEIOWI
Z PLESZEWIC
F R E D R O W I

Drukárskiey prásy wyszedſy ten IEDNOROZEC, proſto w Dom Wm. MM. Pána, iáko do dziedzičnéy kney bieży, nioſac z ſóba wyſokie, wyſokiemi Przodkow Wm. MM. Pána, cnotámi prácowicie nábyte trophæa. Iam drogę bieżacemu pokazat: częſćia dla tego, żebym życzliwy moy przeciwnko Wm. MM. Pánu oſwiádczył áffekt: częſćia też dla tego, że m wiedział, iż miał bydź w tym Domu przyiemnym goſćiem, ktorego ieſt ozdóbnym Kleynotem. Nie ládá iáko álbowiem Kleynot ten, Dom przez ſię zacny Wm. MM. Páńſtwá zdobi, ktory krom innych známiénitych prerogátym, Chryſtuſá ſámeo Herbownem Wm. MM. Páńſtwá czyni: gdyż y on nazywa ſię Filius vnicornium. Z tad nie będzięſ

się Wm. MM. Pan dziwował, że tak nie rychto z Dru-
kárni się po Kościelney prezencie wraca, pospieszyć
nie mogł tak zacnem obciążony Tytutami. Ia po-
mniac iako Wm. MM. Pan, z Káznodzieyskiej wy-
chodzacego ámbony mile przyiat, chętnie w Ksiaškę
związánego prowadzę, ábym tym ktory ofiaruję pofo-
wem, áffekt sobie przyiacielski w Wm. MM. Páná
wtowit. Ktorego zostáię

Zyczliwy Przyiaciel

y powolny Sługá

X. IEDRZEY PODOLSKI
Kánonik Przemyski.

KAZA-

KAZANIE PIERWSZE,

Przy Exequiach Wielmożnego Jego Mości
P. IAKUBA MAXIMILIANA FREDRA,
Referendarz^a Koronnego, &c. &c.

W Krakowie w Kościele S. Michała Oycow Karmelitow Bos-
fych, trzeciego dnia po śmierci Jego Mości

ODPRAWIONE

Anno Domini 1646. die 27. Iulij.

Exaltabitur sicut vnicornis cornu meum,
& senectus mea in misericordia vberi.

Psalm. 91. 11.

Sławia nam przed oczy / okrutna łoc
wezyni śmierć / od siebie zabitego IEDNO-
ROZCA, Chrześciance w P^{an}u Bogu mili.
Ażkolwiek zabitembym go nie nazywał / kie-
dybym tej zwierzyny na ognisku śmierci / przy
tych żalobnych płomieniach / nie widział.

Wiem ta ^{albowiem} dobrze sposob łowienia
Jednorozcow / Których psami nie wśzuwie / w sieciach nie wbiłe /
strzalo albo kula nie przeszpie / ale ich na łono p^{an}ienstkie wdzie-
gnie wonnemi wabio perfumami. Łaskawy polow / bo nie
krwawy. Żład rozumiem / że y ten czerwony na pogrzebnym
K^{at}afalku ^{apparat} / nie tak jest znakiem krwi / Ktore śmierć
wylała / iako wstydu śmierci / bo tak zacnego / tak wśytkim mi-
łego wykradşy zwierza / w oczach sie n^{as}ych zapłongć musi^ć a.

Oni mi sie tu niŕ z tym niech nie odzywa / że ta ślepa y lekko-
myslna

mýslna tyránká / ktora zwytlá aquare scepra ligonibus, iáko
 zadnych choć powsechnych nie vpátruje státutow / zadnych choć
 autentycznych / y nie wwaža y nie vžnawa przywileiow / táž wšy-
 ektie owe práwá / ktoremi w postronnych kráíách towow odpra-
 wowác zákázniú / álbo ná pewnych mieyścách / iáko w Kizjeczých /
 Krolewstích / Césárstích zwierzyncách / álbo pewnymi instru-
 mentámi / iáko sieciámi / strzáłami / strzelbá ; álbo pewnych czá-
 sow / iáko kiedy snieg przypádnie / kiedy zwierz kotny / kiedy
 zwierzotká mále / v tey nic nie wáží / ktorey wolno stárego y
 mlodego stosić : Skąd wídzíme / iz

Horat. lib.
 1. Ode 28.

Mista senum ac iuuenum densantur funera.

Ktorey nie tylko do zwierzyncow / ále tež y do sámych poškoow
 náíásnieyších Monárchow / wolny záwše przystep : zá zdaniem
 owego / ktory nápisal :

Pallida mors æquo pulsat pede, pauperum tabernas
 Regumq; turres.

Lipsi^o cent.
 1. ad Belg.
 ep. 5.

Ktora / áni ná slábszą plec / áni ná kwiťniocy wież / áni ná láta
 iesze nie doyrzále / zadnego respektu nie ma ; poniewáz ad
 mortem maturi omnes sumus, ex quo nati. Ktora nákoniec bez
 bráku / bez respektu / czym se náwinie / ludzi dlawi / y zswiátá zpy-
 cha. Ferro, peste, fame, vinclis, algore, calore,

Prosp. lib.
 epigr. sent.
 vlt.

Mille modis miseris, mors rapit vna homines.

Niechay mi sie / mowie / niét z podobnemi nie odżywa rácyámi.
 Inym sluzo / nie sluzo Jednorozcom / w ktorych łowieniu
 smierć tribu nigdy nie mieni / bo strogo stáwić sie im nie moze /
 ále łagodnie ich / in misericordia vberi, w obšitym miłosierdziu,
 to iest / iáko tłumáczy Glossa Marginalis : In abundantia spiritali-
 um bonorum, w obšitości poćiech duchownych. Ná tono niestázi-
 telney wieczności / wdziecznie wonnemi niebieskiej chwały / wabi
 perfumámi. Náteria bedzie krotkiego diskursu mego : gđzie
 wywiodłsy (ile iednodzienne przygotowanie dopuści) iáko
 smierć łaskáwie sie z Jednorozcámi obchodzi / pokazze ze y z
 Wielmożnem Jego Mościú Pánem IAKVBEM MAXIMILIA-

NEM z Plešewic FREDREM, Referendarzem Koronnem / Etory
 ry prawdziwym był Jednorozcem / iáskáwie sie obesiá. Wszy-
 tko bedzie ná czesé / ná chwnté tego / Etory test / Dilectus quem-
 admodum filius vnicornium, *Vkochány iáko syn iednorozcow*, Chry-
 stusá IEZVSA Pána y Zbáwiciela nášego.

Z Ebym wšytkich pobožnych Kátholikow / y spráwiedliwych
 Biskup / Augustyn S. Etory tłumáczac słowá Psalmu / ná pozór-
 tku Kazánia záložone / ták mowi : Vnicorni rectè intelliguntur, August. in
 quorum firma spes in vnum illud erigitur, de quo dicit alius Psal. Pál. 77.
 rhus : Vnam petij hanc requiram, vt inhabitem in domo Domini,
 omnibus diebus vita mea. *Nieé álbowiem do Bogá cále obro-
 cone serce / áffektu miedzy Stworca y stworzeniem nie dzielić /
 ážkolwiek wysoá jest cnotá / wšytkim iednák spráwiedliwym
 pospolita. Nie godzien táki rytulu spráwiedliwego człowieká /
 nie godzien imienia pobožności / Etory stworzeniu iákiemur
 miejsce w sercu dáie. Bo tym sámym Bogá źródlo pobožność
 y swiátobliwosći wšelákiey z niego ruszy / Etory w tym tylko
 sercu przemieszliwa / w ktorým żadne stworzenie nte przebywa.*

Pokázal te swole sántázy przy Wcieleniu Jednorodzonego
 go Syná swego. Ledwie sie przedwieczne rozumu Bostiego
 Slovo / prawdziwy Bog z Bogá narodzil / áž zaráz miásto
 miétko wystáney kólebeczki / Przechysta Matká / w vboigtey go-
 stáyni / w twárdem zlobeczku ostrem síánem wystánem položy-
 lá / zá swiádecarwem Ewángelisty Lukásá S. Reclinavit eam
 in praesepio. *Czemuz ? Podobno zeby nás vboštvá / wzgárdy
 swiátá / potory / ostrości zycia / y tym podobnych cnot náuczyl ?
 Moze bydz. Mistrzem nášym byl : Omnis Christi actio, nostra
 est instructio, powiedział Grzegorz S. Albo podobno dla tego /
 w zlobie chciał zaráz po narodzeniu lezeć / zeby ludzi po bestial-
 sku zyciacych do siebie przywabil ? y to nte od rzeczy ; gdyz y lu-
 dziom Dawid S. bestialskie obyčáie przypisal : Homo cum in
 honore esset, non intellexit, comparatus est iumentis insipienti-*
 bus,

bus, & similis factus est illis. *X* Bog sstawy sie ciatem / sstal sie
 y staniem; poniewaz omnis caro fanum. Albo podobno dla te-
 go Bog w stajni sie rodzi / a w zlobie przy samey niemych bydlat
 asystencyey lezy / zeby latwieyszy byl do niego przystep / zeby sie
 nie potrzeba przez gwardyie cisnac / przez dziesiate rece supplik
 podać wpraszac / iako y Panow y Monarchow zwyklo bywac.
 Albo przyshedzy na swiat / zeby go palil: iako sam o sobie mo-
 wi: Ignem veni mittere in terram, & quid volo nisi ut ardeat?
 Na sienie sie ten ogien niebieski kładzie / zeby przedzey mogl za-
 palic. Albo dla tego rodzi sie w stajni / zeby przy iego cudo-
 wnym narodzeniu / nic pospolitego nie bylo / ale wszytko rzeczy
 nowe / rzeczy niezwyčajne: y iako rzecz niezwyčajna byla / ze
 sie Bog narodzil / ktory przed wieki byl / niezwyčajna byla
 Mária / bo Panna / niezwyčajny sposob / bo bez Dycy: tak
 chciał zeby y niezwyčajne bylo miejsce: dla tegoz Krol y Mo-
 narcha wszytkiego swiata / nie po Pansku na palacu / ale ybozuo-
 chno vrodzil sie w stajni. Albo dla tego nowonarodzony Bog
 w stajni / w zlobie / na sienie lezy / aby pokazal / ze złączenie zlotá
 osoby Boskiej / z glino natury ludzkiej / nie tak łatwo sie zepsuie /
 iako on balwan Nabuchodonozorow ze zlotá / srebrá / zelázá / y
 gliny vlepiony; poniewaz te róz swoich architekture tak ostro-
 znie chowa / iako z kruszchey gliny naczynie ogniem miłości Bo-
 skiej wypalone / w siano obwiatac. Albo dla tego w stomie /
 w plewach / w sienie Bog nowonarodzony lezy / aby pokazal ze
 ten mur / ktory miłosierdzie Boze na nasze obrone wybudo-
 walo: Salvator ponetur in ea murus & antemurale: ze mowie
 ten mur nie vpadnie / iako ow / o ktorym y Ezechiela Proroka
 czytamy / vpadl / ze bez plew y siano wystawiony byl: Liniebant
 parietem luto absq; paleis. Zatem Bog do nich roskázuie: Dic ad
 eos, quia casurus sit. Albo nakoniec dla tego w siano Chrystus
 vwiniiony lezy / aby odnowiony na nas obraz Boski / tak łatwo
 sie nie stlucz / iako go predko byl Adam o drzewo vderzywszy ze-
 psowal. Piętne / dobre / subtelne wszytkie przyczyny / ale owá

Do moiey rzeczy sluzy / Etora samze Ewangelista przydacie. A
 Etoraż taka? Reclinavit eum in praesepio, quia non erat ei locus
 in diuersorio. Woli Bog w stáyni przemieškwác / niz w kár-
 czmie. Rodzi sie w stáyni / bo sie kárczma brzydzi: Non erat ei
 locus in diuersorio. Coz to zá tátemnicá? Pospolicie mowia /
 ze w kárczmie kázdý Pan zá swoy gross. Kiedy to iuz człowiek
 do tego przydzie / ze serce tego kárczma bedzie: to jest / Kiedy
 tám bedzie / co grzech to Pan / y zá kílka sielagow wolno sie bedzie
 kázdemu stworzeniu y wšelákty nieprawości / w sercu tego iák
 w domu rospóšcierác. Wolno bedzie swiátu dla trochy pompy /
 wolno ciálu dla máley wygody / wolno obzárstwu dla struki chle-
 bá / wolno nieczystości dla bestialškiej roštošy / wolno ámbicyey
 dla honoru iákiego / inšym grzechom dla inšych donátýwá / wol-
 no / w takim sercu Bog nie zágrzeie mieyscá / wštapi / wštapi ;
 Ani sie taki bedzie mogl w pozet dziedzictwá Boškiego liczyé /
 mowiac z Dawidem do Bogá : Tuus sum ego saluum me fac. Psal. 118.
 Jáko to pieknie wvaza Ambrozy S. Numquid hác voce vitur Ambr. ibid.
 auidus pecuniae, honoris, potestatis? Numquid potest dicere, Tuus
 sum ego, saluum me fac? Non potest. Plures enim Dominos ha-
 bet. Venit libido, & dicit: Meus es. Quia ea, quae sunt corporis,
 concupiscis, &c. Venit avaritia, & dicit: Argentum & aurum
 quod habes, seruitutis tuae pretium est. Venit luxuria, & dicit:
 Meus es, vnus diei conuiuium, pretium tuae vitae est. Et venit am-
 bitio, & dicit: Planè meus es, nescis quòd alijs imperare te feci, vt
 mihi ipsi seruires. Owo zgoła kto chce serce swoie ná pomieszká-
 nie pošwiecié Bogu / ma go dobrze opátrzyé / zeby sie iáké do
 niego stworzenie nie wkrádlo: bo iákó kázdá inna / ták y sercá
 ludžkiego Monárchia / non capit duos, dwiemá Pánom ták ro-
 znym / iákó jest Stworcá y stworzenie / holdowác nie moze. A
 zátým ludzie sprawiedliwi / w ktorých Bog przemieškwá / we-
 dług owey obietnice: Ad eum veniemus, & mansionem apud e-
 um faciemus, sá tednorozcámi prawdziwemi / bo ich firma spes in
 Deum vnum erigitur, mocnq / y gruntownq nádzieie do Bogá sá-
 mego /

mezo/ wšytko zdeptawšy stworzenie / podnoša. A poniewaž iednorozcami sá / iáť iednorozcowie in misericordia vberi, in abundantia spiritualium bonorum, w obšitych počiechách od śmierci vłowieni bywaię: y owá ofšáteczna godzina / ktora y naymežniejšych Saulow trwoży / y naywšpániajšych Ezechiaszow do niewiešciego przywodzi pláczu / iest im miła / przyjemna / požadána.

Pieknem to ow Imprezista obiašnil hieroglifkiem / ktory chce śmierć wykonterfektowác / malowal pšezolka / przydawšy Lemma. Mel dat, sed pungit. Żywa figura śmierci. Uzaš oná słodkiego miodu wieczney chwały / y roštosy niebieskich nie przynoší: Przynoší. Wšak pomniéte ze sie Bog protestowal. Non videbit me homo & viuet, iz niť zázýwác go w chwale wiekuištey nie będzie / Ego tá gránic nieograniczoney wiecznošci strážnička / przez termin smiertelnego nie przeprowadzi żywošć. Uzaš y zádla nie ma / ktorem vmieráajacych ráni: Ma. Stimulus mortis peccatum est. *Zadto śmierci iest grzech*, powiedziať Apostol. Ráni zem zádlem / á ráni okrutnie sercá vmieráajacych
 Reg. 5. ludzi: Jáko rániłá owego / ktory nárzekať. Sicciné separat amara mors. Táťze to tá pšezolka / ráczey tá ošá śmierć / oštrým šwym zádlem surowie odcina wšytko / co tu ná šwiećte było sercu lubo / á to odciwšy / sámó serce čieštkiem zalem ráni: Škod y Dawid powiedziať: śmierć grzešnych / ktora to ma w sobie stimulum peccati, *zadto grzechu, iest iádowita / zła / iáťo iáťa ošá*. Mors peccatorum pessima. O ktrozby byl táť šezesliwy / zeby go śmierć nie rániłá / ále mu tylko miód słodki šezesliwy wiecznošci przynošilá / zeby mu bylá iáťo Mářka pšezol / o ktorey pišá Naturalištowie / iz zádla nie ma. Škod wziáť ošá zýo wielki ošraz Poeta / y Naywyššy / á nie dawno zmarly Pášterz Košciolá šwietego Kátholického Vrbanus VIII. zeby táť ná šwoie herbowne álludowal pšezoly.

Mella dabo cunctis, nulli mala spicula figam.

Spicula rex etenim figere nescit apum.

Uššých

Nášych to Jednorozcow / ludzi sprawiedliwych / przywilley test /
 ktorzy do Boga áffektem obroceni / iáko grzechu nie znáig / ták
 zádla smierci nie czuig. Nie ma od nich smierc co odciná / á od-
 cináigc sercá ich ránié / bo oni nic nie máig / krom Boga / ktorego
 niét im wydrzec nie moze. Nie trapi ich opuśczone przy smierci
 stworzenie / bo go dawno dla Stworce wlochanego porzucili.
 Nie widáć przy ich skonie owych testnic / owych nudności / owego
 strapienia / owego nárzekania / iáko przy smierci niezboznych
 widáć : bo sprawiedliwi widza / ze im smierc test remedium non
 poena : Jest im do požádány wieczności przewodniczka / nie o-
 krutno do piekielney kátowni siepáczka. Co wyráził dobrze
 Theophilactus pišac ná one słowá / ktore iednemu nieszczesliwe-
 mu rzeczo. Stultè hæc nocte animam tuam à te repetent , hæc Luca 12
 autem quæ congregásti cuius erunt ? Gdzie ták o miedzy smierci
 sprawiedliwych y niezboznych ludzi zášadza roznice. A iusto non Theophi-
 lact: ibid.
 repetitur anima, sed ille gaudens, & exultans, commendat Deo
 Patri spiritum, neque mortem agrè fert, corpore enim circumam-
 mictus est, vt onere quod leuiter deponit. Peccator autem, qui a-
 animam carni subdidit, corpori nimium affectus, etiam illam facit
 carnem, indiuisam illam habere vult, idcirco dicitur ab eo repe-
 tita, sicut ab inobediente quodam debitore, qui tradiditur crudeli-
 bus exactoribus. Przyrownál tu Theophilactus ludzi do dlužnic
 kow / y roznice miedzy nimi námienił / ze sprawiedliwi są iáko
 dlužnicy słowni / z ktoremi nie trzeba sie v práwá háłasowác / nie
 trzeba ich pozwámí poćiagác / vpomni sie smierc sprawiedliwe-
 mu smiertelnosci dlužu / á ten z checiá go oddáie. Gaudens, & e-
 xultans commendat Deo Patri spiritum. Oddáie iáko wintien
 Bogu duše / ziemi ciálo. Neque mortem agrè fert, corpore e-
 nim circumamictus est vt onere quod leuiter deponit. Nie obraza
 sie ná smierc / y owšem tey dziekuie / ze z niego ten ciezar smier-
 telności skáda / ze go iuz z tego kłopotu y stráfunku wybawia :
 ten / Bosti depozyt / to test / duše do niebieškich przenosiac ská-
 bnic / o ktorym on poki żył / głowe sobie sušyl / zeby go byl nie zgu-
 bil.

bił. Grzesznik zaś iako zły dłużnik / wście sie nie chce: bo ze sie w ciełe całe affektem zanurzył / z ciąłem mu sie rozlażyć trudno / dla tegoż śmierć mu iest przykra / ciężka / nieznosna. Sicut inobediens debitor, traditur crudelibus exactoribus.

Alle wracając sie do pŕezolki / hieroglifiku śmierci. Z tsey miary śmierć analogia / y podobienstwo do pŕezolki zachowuje / ze sprawiedliwym miła iest / a na grzesznych ostro następuje. Piŕszo Naturaliŕtowie / ze kiedy pŕezolka załasi umarłego człowieka / zadła nie straci / moze drugiego y dziesiątego / byle tez umarłego własić: ale kiedy zywego załasi / zadło zaraz traci / tak / iz wiecy łasić nie moze. A krotz nie wie / ze grzeszni ludzie umarli sę. Gdyż za zdaniem Bernarda świętego. Mors animę peccatum est. Grzech iest śmiercią dusze. Skład Augustyn s. argumentuje.

Aug. ser. 3.
de Verb.
Domini.

Amat mortem, qui vitę pręcepta non seruat, & horret vitam, qui peccata morti debita, desperatę morte frequentat. Z tzym zadła nie traci / Kiedy nad tymi trupami sie pęstwi: Alle kiedy śmierć na sprawiedliwego / Który zywołem łaski / zywołem Chrystusowym żyjąc / ŕezyci sie z Apostołem. Vivo ego iam non ego, vivit veró in me Christus. Kiedy mowie śmierć na niego pądnie / zadłem go ranić nie moze / bo iuz załasiwszy zrodło duchownego życia / wŕytkich nas ożywiającego Chrystusa / zadło straciła / wiecy łasić nie moze. Skład sie z niey nasmiewa Apostoł. Vbi est mors stimulus tuus? Kedyż iest o śmierci zadło twoje? Alle tylko miod im chwały wieczney przynosi: Nie iest śmierć ludziorz sprawiedliwym rozboyczyna / zeby ich z zywoła złupila / ale do ŕzeszliwego / bo niesmiertelnego zywoła przewodniezka. Iako kiedyś wchodzącego Jákuba gonil Laban zeby go zabil / ale doŕzedŕy go / nie tylko na niego ostro nie następil / ale y owšem ten Który Jákuba gonil / iako nieprzytaciela / potym iako przytacielowi / wielkiej Boskiej winŕował opatrznosci / opowiedając mu / iako Bog wielkie miał łolo ntego staranie / albowiem pokázawŕy sie Labanowi / przyłazał / zeby nie tylko orezem / ale y storzem na Jákuba nie następil. Deus Patris tui dixit mihi heri,

caue

caue ne loquaris contra Iacob quidquam durius. Tak własnie
 Bog wszechmogacy doganiającej sprawiedliwego śmierci / y o-
 reze swoje ná tego hárcuicęcy kárki / przytázute. Caue ne quid-
 quam aspere loquaris contra eum. Nie dopuści tey / zeby ostro
 sobie z nim postępowała. Wprawdzie tey go dogonić kaze / ale
 dla tego / zeby go ná gorne záprawádzila páłace / nie dla tego /
 zeby nád nim pástwić się miáia. Jáko świádeczy Medrzec. Iu-
 storum anima in manu Dei sunt, & non tanget illos tormentum
 mortis. Nie mowt. Non tanget mors. Bo y naysprawiedliwšy
 pospolitym śmiertelności podlegać musi dekrétom: ale non
 tanget tormentum mortis, bo przy śmierci sprawiedliwych mek-
 niemáš / bojáźni / stráchu nie widác / wesele tam tylko z blisko
 przytomney chwały / ktorey całg oczekiwá nádzieig: Albowiem
 Iperat iustus in morte sua.

Škád o śmierci by to był Dawid mogli słusnie powiedziec / co
 nápisalo ogniu / iz go glos Boski przecina. Vox Domini inter- Psal. 23.
 cidentis flammam ignis. A to dla tego jáko tłumáczy Athánázy Athán. 2.
pud Lori-
num hic.
 swiety. Se Iustu Christi dirimendú supplicium ignis, ut hic luceat
 iustis, & illic peccatores cremet. Smierci by to był mogli przypi-
 sác / ze to glos Boski roscina / y rozdwoia / y iedne cześć co gorš-
 ze trapi / ze dręczy / ze ná wieczne potepienie prowadzi / á drugo
 co lepš- ze do wieczney prowadzi chwały sprawiedliwym zostá-
 wuie / zeby tym mistyčnym Jednorozcom polow śmierci miły
 był y przyiemny. Takiemci był on wielki Suzytow Krol y Pro-
 roš Jednorozcem / ktoremu śmierć póciech- byla / škád ten grob
 ktory go miał strawić / to robáctwo / ktore go miało roštočyć /
 oycem y mátk- názywa / kiedy mowit: Putredini dixi: Pater Tob. 17.
 meus es tu, mater mea, & soror mea vermibus. Aby pokazal / ze
 jáko się ciešy y rádute dziecina / kiedy się v šyie wwieši oycow-
 skiej / albo do piersi przytuli mácierzynskich / tak y iemu pócie-
 šna to miała byđz godziná / ktorey go w grobie robáctwu ná po-
 karm složyc miano. Takiem byl y wspomniány Jákob Pátry-
 ščhá Jednorozcem / ktory vmiéraic / collegit pedes suos super Gen. 4.

Chrysoft.
ibid.

Theſſal. 4.

lectum, áby poſkazał zá zdáním *Storouſtego Doktorá*. Quod cum voluptate egrederetur, že tá droga ſmierci miła mu była / y przyiemna. Tácy byli y *Theſſalónczykové* / ktorým iáko iáko poćieſno nowina / *Páwel ſwiety Apoftol* / ſmierci / z głowy wybił melánkolia / kiedy tát do nich piſząc mowi : Nolumus vos ignorare de dormientibus, vt non contriſtemini. Tákiem był y ſam tenże Apoftol / á wielki *Miſtrz Narodow* / kiedy mowił : Cupio diſſolui, & eſſe cum Chriſto. Táka była y *Seráphicka Pánna* / *Máttá náſhá Teréſſá ſwieta* / ktora wołała. Morior dum ceſſo mori, tačtá ipe ſublimiori immortalis gloria. Tácy ten dnem ſłowem y wſhyſcy ſpráwiedliwi / ktorzy iáko iácy *Jednorozcowie* wonia nieſmiertelney przywabieni chwały / weſoło ná połów ſmierci biežę ; žkad mogliých ná wſhytkich ſpráwiedliwych grobſtynámi / to epitaphiá piſác / ktory ieden piéknem konceptem nápiſał / wielkiemu *Angielſkiej Korony* oraz *Kánclerzowi* y *Meczennikowi* / *Thoma Moro* : tač žiego imienia konceptyżu ięc.

Viator, Hic MORI eſt nihil.

Boć záprawde ſpráwiedliwym / ieſt mori nihil. Nic ſie ſmierci nie ſtráchać / y ten oſtáteczny ákt / ktorem wſhytkie ſceny ſmiercelnego konkluduiſ zywotá / weſoło y beſpiecznie / iáko dobrzy *Aktorowie* / ktorým ſie cała nádała komedya / odpráwić.

A tu iuž powróćmy oczy náſe ná ten ſmierci apparáćik. Wiedzicieſ tych herbownych *Jednorozcow* / iáko trunne / w ktorey ſmierci zwierzá od ſiebie włowionego depozytowała obſtapili / iáko by plácząc iednego *Jednorozcá* zgubionego / niegdy ozdoby ſwoiey / poćiechy *Oczyzny náſhey*. Máćieć žego záłowác *Przezacni Jednorozcy* / máćie. Juž go y wam y nam ſmierci wydaćlá ; iuž go włowiła w zwierzyniec *Naiáſnieyſzego Monárchy náſe* go *Władyſława Czwartego* wtárgnowſhy. Wielkoſ ozdobe *Przezacna ſámiljo* utráćilá / kiedyſ tego zgubiłá *Jednorozcá* : bo lubobym ia wielki pozet *Zacnych ludzi* / ktoryches ty *Oczyznie* wyſtáwiłá / y záwſe poczowſhy od trzech ſet lat wyſtáwicieſ / mogli

mogł liczyć: iako Woiewodow Podolskich / Kąstellanow Hali-
lickich y Przemyskich: Stryjskich y Sniatynskich Starostow /
ktorzy cie dosyć wysoko wyniesli: y temu iednak swoje miedzy
niemi mieysce dać potrzeba / iako temu / ktory w tropy Przodo-
kow swoich wstapivszy / dostapil tego / ze herbownego Jedno-
rozca zywy na sobie obraz nosiac / y sam prawdziwym byl Je-
dnorozcem.

Juzescie slyseli zdanie Augustyna swietego / ze Jednorozec
znaczy exaltationem vnitatis. *Wywyższenie iedności*: Ktora iz dwo-
iaka jest / nie chce sie dlugimi rozwodzic dyskursami / pokazuiac
iako swietey pamieci Wielmożny Jego Mość Pan IAKVB
MAXIMILIAN FREDRO, REFERENDARZ Koron-
ny / wywyżsal iedność Wiary swietey Kátholickiey / co nie tylko
przez cały zywoť / ale tez gorącemi áktami / y częstem professyey
Wiary swietey wyznawaniem / przy samey autentykował śmier-
ci. Nie chce mowic o tey dyskurować iedności / bo ta sama iako
nas całe doskonalemi nie czyni / tak nie daće nam tego / zebyśmy
prawdziwemi Jednorozcami byli / surowey łowczyni śmierci o-
krucienstwa sie nie boiacey. Z tey iako prawdziwey chwale
Wielmożnego Referendarza Koronnego iedności / Ktora tenze
Hipponenski op sal Biskup / w wywyż mianowaney sentencyey:
Vnicorni rectè intelliguntur, quorum firma spes in vnum illud e-
rigitur, de quo dicit alius Psalmus: Vnam petijà Domino hanc re-
quiram, vt inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ.
Cie to są prawdziwi Jednorozcy / w ktorych sie ta iedność obro-
conego ku iednemu Bogu znayduie áffektu. Prawdziwi są / ale
rzadcy: rzadkiego albowiem człowieka na swiecie znaydzieś /
ktoryby całem sercem / y całą nadzieią do Boga sie obracal / prze-
dzy y wiecey takich / ktorzy całem sie sercem od Boga y rzeczy
Boskich odwrocivszy / całem sercem y áffektem do swiata / y rze-
czy sie obracaią swiatowych. Owych nasladuie Żydow ktorzy
sie gniewali na Chrystusa / ze iednego chorego / y na duszy y na
ciele zdrowil: iako sam Chrystus im to na oczy wyrzuca: Mihi
indigna-

August. in
Psalm. 77.

Ambr. in
Psal. 118

indignamini, quia totum hominem saluum feci Sabbato? Dżiwowaćibym sie ia był temu/ ze ták wielkie dobrodziejstwo wshelákiey wdzięczności godne/ máterya Żydom do gniewu podało/ Kiedyby mi był Ambrozy S. trudności nie wlátwił ták/ máterya vrázy opisując Żydowskiey: Mihi indignamini, quia totum hominem saluum feci Sabbato? Hoc est totum: non ut facultatum collatione ditaret, non ut honorum insignibus, non ut gloriae saecularis cumularer augmento, hac enim non habent beatitudinis & gratiae plenitudinem; sed totum, hoc est, quod longitudinem vitae complecteretur aeternae. Kiedyc Ambrozy S. powiáda/ ze o to sie Żydzí gniewáiá ná Chrystusa/ iz nie tylko około iedney części człowieka/ to iest około ciała/ dobr wdzielájąc doczesnych ma stáranie/ ale około całego człowieka / to iest/ y według dusze y według ciała/ rzekłe ia śmieie/ ze pospolicie ludzie z temi trzymáiá Żydámi / bo chćieliby wshykkiey tego dobroczynności ná sámeego ciała wstuge / dusze zápomniawshy náciágnąc. Azaz tego sámi ná sobie codziennie nie doświádeczamy? Połi Bog wshchmogacy fortunne ku nam kieruic Sawniuse / pełnemi nas do bogactw y honorow swiátowych prowadzi zaglámi: połi zdrowie/ ludzka estimácia / y promocyje słuza / o iáko Bogá wshchmogacego y iego miłosierdzie wynosiemy/ y ná Krolestwoby smy go z owa Ewángeliczná koronowáli tłuśza / połi nam iáko im chleba dodaće z gębe: to sámem wykonywájąc vczyniém/ co Dawid Prorockiem opowiedział słowem: Manducauerunt, & adorauerunt. Niechayze iedno Bog wshchmogacy/ y dusze pocznie do honorow promowowác niebieskich/ niechay dopuści chorobe cieśke / ktora iz vnaenia w dobrem / według owey Apostolskiey recepty: Cum infirmor, tunc fortior sum. Niechay nas z dobr złupiwshy doczesnych / ná Krolestwo inweściue niebieskie: poniewaz Beati pauperes, quoniam ipsorum est regnum caelorum. Niechay dopuści zlosliwego człowieka/ ktory miezem iezyká / wshelkie od nas poczciwe odetnié; niechay nam te lekárstwa ná vzdrowienie gotuie dusze; niechay nas ná dyciecie

dyście przetrzyma/ pokármu/ dobr doczesnych nie dodając; & obaczycie iákie tám záraz nárzekanie / iákie desperacye beda / y spelni sie to w nas/co wkoronowany Prorok powiedzial: Cum non fuerint saturati, murmurabant. A to ztod pochodzi / ze nie testesmy owemi Jednorozcami / ktorzy cálem sercem do Boga sie obracáia/ tego samego we wsytkim szukáia/ ále affekt náš albo między Stworca y stworzeniem dzielimy/ albo go cále do samych stworzonych przywieszujemy rzeczy.

Twoia to pochwała jest Wielmożny REFERENDARZV Koronny/ zes ty iáko prawdziwy Jednorozec/ cálym sie záwsze affektem do iedyne wóchánego obracał Boga. Pokazales to zá zywota wysokiemi cnotami/ hoynemi iálmuznami/ czestem zázywaniem Sakramentow swietych / ktore nas prostem gosćincem do Boga prowadzo. Pokazales affektem przeciwko ludziom Zakonnym iáko przeciwko tym/ ktorzy scísley z Bogiem/ ktoregos samego szukał/ sa zwiózani. A lubos przeciwko wsytkim pokazal / bo wsytkim do ciebie záwsze byl wolny przystep / wsytkim pewny v ciebie rátunek/ ále miánowicie przeciwko naynizszemu Zakonowi mojemu/ wysokos záwsze oświadczał affekt/ ktoremus pánska fundacya/ nie tylko mury wystáwiwszy/ ále też wiecznem czynszem ná doroczne wyzywienie opátrzywszy / wczynic y chciał / y o to sie starał. Pokazales to mowie zá zywota / zes iednego Boga szukał / ále dostateczniey pokazales iuz ná ostatniey posćieli lezoc/ gdzie iákiemi wzdiety bolesćiami/ iákiem sie wydzivic nie mogli/ y ci/ ktorzy ná nie pátrzyli/ y ci/ ktorzy o nich slyšeli / nie tylkos sie nie porwał iákiem niewaznem sloweczkiem przeciwko Bogu / ktoryc tu tak cieški gysćiec zgotowal: nie tylkos iákiego znáku niecierpliwosci nie pokazal: ále też iáko by te mešci/ ktore ná cie dopušcił/ Bogu wszechmogocemu odwdzieczáac/ ná chwałes iego kilkanaście tysiecy/ ad pia opera lozyszy/ dárowal. O serce doskonałe zlázone z Bogiem. O serce Apostolskie / zadnemi mešami / zadnemi károwniami od miłosći wóchánego nie oderwane Boga. Nie dosyćci bylo slowami sie protestowác / ktorych y sami Zakonni ludzie bez lez slyšác

nie mogli: ze non sunt condignae passionis huius temporis, ad futuram gloriam (takés iednemu z nášych powiedział do cierpliwości cie / y do ofiarowania za grzechy tego coś cierpiał napominającemu) nie dosyć było z Augustynem swietym cieścić sobte mełi vprasać za te dlugi / ktoreś mogli z włomności ludzkiej zaścignąć / czesto powtarzając: Domine hic vire, hic seca, modo in aeternum parcas. Nie dosyćci sie to wszytko zdało / kiedybyś był y rzecz sama iakoby reke miłostiernego Oycá całując / ktora cie karała / tak zacnego mu donatium, za łaskawe lubo to gorzkie karanie nie odłożył.

Pisa historycy o Jednorozcu / że tak sie w swoich dzieciach Pocha / iz przedzy sie da zabić / nizli te od siebie odebrać. Nazwał Dawid swiety Chrystusa Synem Jednorozcow: Dilectus quem admodum filius vnicornium. Owych mowie Jednorozcow sprawa Matth: 22. wiedliwych ludzi / o ktorych Chrystus v Martheusza s. Quicumque fecerit voluntatem Patris mei, qui in caelis est, ipse meus frater, & soror, & mater est. Nie szukaycie daleko Jednorozcow takich / a to iednego przed oczyma macie / ktoremu ani dworskie zabawy / ani swiatowe trudności / ani okazy do zlego / ani sama do grzechu skłonna natura / ani szesćcie / ani nieszesćcie / ani zdrowie / ani choroba / śmierć nakoniec / z takimi na niego nastapiwszy katorniami / tego mu iedynie Kochanego Syna Chrystusa wydrzeć nie mogła: bo on nowemi fundusami / iakło nowemi go do siebie przyciśnawszy zwiazkami / choć nie stowem / wzynkiem iednak z wielkim Mezennikiem / Ignacym s. wolał: Ignis, crux, bestia, confractio ossium, membrorum diuisio, & totius corporis contritio, & tota tormenta diaboli in me veniant, dummodo Christo fruam.

Juz mie krotki czas do konca pedzi / tego iednak przepomnieć nie moge / zebym owej własności / ktora ma Jednorozec / ze woody iadem zarazone oczysza / temu nášemu nie przywlaszczył. Wszytkich nas do wod modra przyrownala Thetuita: tak przed Hierozolimskim perorując Monarcha. Omnes morimur, & quasi aquae dilabimur in terram, quae non reuertuntur. Te wody piekielne

pieknelny woż / ięszce we 3rzodle / onę pierwszo zaráził rozmowa /
 ták / iz teraz Nemo mundus à forde, etiam infans cuius est vnus
 diei vita super terram. Z ktorey potym truciżny / ták wiele sie
 námnożyło chorob / ták wiele sie národziło grzechow / Eto wy
 licza on biegly Medyk Ambroży swięty : Febris nostra auaritia
 est, febris nostra libido est, febris nostra ambitio est, febris nostra
 iracundia est. Wszytkie to choroby niebespieczne / ále owe serde
 sne nayniebespieczneyše. Auaritia & libido, Etedy to tá truciżná
 serce opánute / iuzez po człowieku. O pierwszych Medyk Niebie
 Ńki : Non potestis Deo seruire & mammonæ. Zgingl / Eto serce
 do bogactw przyłożył. O drugim Hipponenski Biskup : Inter
 omnia Christianorum certamina , sola duriora sunt praelia castita
 tis, vbi & pugna grauior est, & rara victoria. Zátym Eto te truciżny
 od siebie odpędzi / látwo inŃe odpędzić bedzie mogli. Vmiał náŃ
 Jednorozec / te truciżne dwoiákę od siebie odpędzić / vmiał lá
 komstwo nie przykladájac sercá do pieniedzy / ani do zbiorow /
 ále to wszytko / y zázywotá / y przy śmierci / ná potrzebneyše
 członki ciała Chrystusowego sypiac : temu sluzýło owo elogium :
 ze post aurum non abiit, nec sperauit in pecunia, & thesauris. V
 miał y ow drugi iad / á bogday nie stroży rostkóŃy cielesny ch. U
 co dziwneyša zradká stychánym sposobem / bo gdzie sola tylko
 fuga salutaris, on nie vciekátac po pustyniách / nie kryjac sie po
 Klastorách / ále ná swiecie nieprzyiacielowi plácu dostawájac /
 nieprzyiaciela zwyciezyl : bezzenny wiek swoy áz do śmierci sa
 mey przepędziwszy. Záprawde Jednorozec prawdziwy / Eto
 do iednego Boga serce swoje obrácał / Eto mu byl dilectus si
 cut filius vnicornium, y truciżny wŃelákie cnotę swoję odpe
 dził vmiał.

U iákiegoz połowu czekác / tylko / ze go śmierć nie krwáwo / nie
 okrutnie / ále mile / iákó Jednorozcá łowila. Wprawdzie wy
 Ńworowála byla ná niego psy cieŃŃich chorob / Etoży go tám y
 sám obracáli / wypuścila strzaly ostrych bolow / Etoe áz do wne
 trzności przenikály : tymi tednáł wszytkiemí rynstunkami ani
 muŃu

musu wyniosłego / nie w cieles / ale w Bogu utopionego / pokonać nie mogła. U iakoż przećcie pokonała? Tak iako Jednorozca: wonia go chwalały niebieskiej na łono szczęśliwej zwabiła wiegności: U zaście tego nie wpatrzyli / słysząc tak gorące akty które czynił z podziwieniem Kapłana / który Naswietłszy Sakrament przyniosł / miłości Bożej y pragnienia z nim się złączyć. U zaś y owe słowa już odemnie wspomniane / ale nigdy godnie niewyśławione. Domine hic vre, hic seca, modò in aternū parcas, nie po Kazu tego / że on iako był Jednorozcem za żywota / tak senectam suam, to jest / nouissima sua, ostatnich dni swoich / in misericordia vberi, w obfitym dokonał miłosierdziu. U zaprawdę w obfitym się ten połow śmierci odprawił miłosierdziu: bo tak swiętobliwa śmierć przy takiej dyspozycyey / przy takiej pilności Kapłanow y Spowiednikow / przy wszytkich Sakramentach / iako już w sobie magnum perseverantia donum zamyka / tak jest dar nieskonczonego miłosierdzia / którego chyba vprosić / ale zażyć sobie za zdaniem Anielskiego Doktorá nie mozem.

Tak tedy Wielmożny REFERENDARZ Koronny / zasmáłowawszy sobie wonia delicyi wiecznych / śmierć sobie za przedwodniczkę wzięwszy / z oczu naszych iako prawdziwy Jednorozec / potwápiwszy się zniknął / z owemi drugiemí wespół / ktorzy wołali: Curremus in odorem vnguentorum tuorum. U tak się pretko od nas potwápił / że ledwie w biegu obroćcie się mógł / aby tym wszytkim / á Wam naprzód Jáśnie Wielmożni Nściwi Pánowie Pieczętarze Koronni / ktorzyście y żywego kochali / y umarłego bytnością swoją wzięli / przy ostatnim vale, za tę wczynność niście podziękowanie wczynił. Oto nákoniec prosiac / abyśmy go iesliże pod takim niedoskonłości ludzkiej ciężarem w drodze vstawa wieczności modlitwami naszymi ratowali: vpraszając tego / do którego on pożył nierozdwoionym zawsze brał się affektem / żeby go teraz już ostátecznie do siebie bieżącego / wsechmocnie skutecznym przywabił do Korony niebieskiej głosem / mówiąc mu: Veni de Libano, veni coronaberis, Amen.

KAZANIE DRUGIE,

Przy sámym Pogrzebie

Tegoż

Wielmożnego Jego Męci Pana,

P. IAKUBA MAXIMILIANA FREDRA,
Referendarzá Koronnego, &c.&c.

W Przemyślu, w Kościele W.W. Oycow Kármel: Bossych,

Die 3. Septembr. Anno 1646.

Ædificauit sicut vnicornium sanctificium
suum, in terra quam fundauit in sæcula.

Psal: 77.

Zacnego / y wszytkim milego zwierzá /
ktorego w Stolecznym Miescie / w zwierzy-
niec Nayaśnteyshiego Monárchy nášego
wtárgnowshy śmierć / wlovió; znowu w o-
czách nášych tu ná swoim ognisku položyla
tu. Onći to iest iednorozec / ktorego kiedyś
śćie záraz ná mieyscu zguby / w kompaníey wie-
lu zacnych z Senatu y Dworu ludzi plákáli: Jam słusne lámén-
ty po ták wielkiey vrráćie tulóc / káśkawe łowy opisował ná kto-
rych go śmierć ná łono niestáżitelney wieczności wonia niebie-
skich rośkoszy przywabiwshy / wlovió. A toz go tu znowu macie /
á to śmierć / iákboby z dzitelności swoiey sie chlubióc / á rány náśe
odnawiaiac / znowu nam go pokázuie. A dlugoz bedziess okrutna
łowczyni / z połowem twoim coraz sie popisuiąc / serce náśe krowá-
wila?

Liuius li:
1. Dec: 1.

wilá? Długo będzieś / zwierzą nam ták Kochanego wykrada-
sy / z Miasta do Miasta / z Kościoła do Kościoła / z Katará-
łu ná Kataráfk przynosiac / obfite lzy z oczu nášych toczyła?
L. Iunius Brutus, z ktorego rok wolność swoje wzięła Rzeczpo-
spol: Rzymsta: iák skoro czysta Lukrecya noz w sobie wtopila/
zeby stomota ktora od Tarquiniussa odniosła / krwia swo zplo-
kała / ciało tey z domu ná rynek wyniesć kazał / aby wprzod do
politowania / á potym do pomsty sercá páttzacych záchcił. Tey
ci to widze skutki y śmierć teraz záywa / kiedy tym zálošnym wi-
dokiem coraz słusny žal w sercách wášych odnawia / zeby sie tyl-
ko płáczu y lamentow / sobie wdzieczney / nam gorzkiey muzyki /
násluchála. Nie dáyćieś tey pociechy Chrzesciánie moi:
Odwroćcie od tego zálošnego widoku záśczone oczy / zeby z nich
wiecey gorzkich łez dla swego wkontentowania śmierć nie wyći-
skála. Ale podobno odwrócić oczu od tego / ktoregoscie miło-
wáli / nie zechćie / pomniac ná ono dawne przysłowie: Vbi ocu-
lus ibi amor, vbi manus ibi dolor. Nie stráśnyćie sie. Nie odwo-
dze ia was od Kochanego Jednorozca / kiedy wam od tego śmier-
ci apparatu oczy odwrócić kaze / ále y owšem do niego was pro-
wádze. Nie tuć on test / nie tu / gdzie nam go śmierć pokázuie:
Tylkóć to tu są lupy śmiertelności / ktore on w tełách śmier. ci
do niesmiertelnego sie żywota kwápiac zostáwił. Rozpedzi o
to slowo chmury / ktoremi byly zálošne wáše twarzy zášly. To
zyie / rzeczećie / ten / ktoregosmy vmárlego oplákali? Zycie / y w
niebie; iáko nádzieia w miłosierdziu Bostim. Zycie y tu ná zie-
mi / w tey swiatnicy / ktora on niesmiertelności imienia swego
wybudował. Aedificauit sicut vnicornium sanctificium suum in
terra, quam fundauit in sacula. Chćećieś te Architekture swia-
tnice niesmiertelnemu imieniu Wielmoznego J. M. P. IAKV-
BA MAXIMILIANA FREDRA, Referendarzá Koron-
nego / wystáwioną obaczyc? Odryśnie ia ta lástkóm Wášym ná
teráźnieyšym Kazaniu / ná ktoregoscie zacnych innych slow /
Architet tow pominałszy: te prace wlozyli: ták iáko nieudol-
ność moia niebie ską pomocą wšpárta / dopusći.

Z wy.

Z wysokim wrodzeniem / y wszystkim wiadomą niecnotą sta-
 wny Krolewic Absalon / niesmiertelności chciwy / ieszcze żyjąc /
 wieczną sobie pamiątkę wybudował / ozdobił jedną machinę nad
 grobem swoim postawiwszy. Miał znać przytomne w radzie y
 pamięci swojej one słowa / przykładającego nam Boga wszech-
 mogącego : Honora patrem tuum & matrem tuam, ut sis longæ- Exod: 20.
 uis super terram. A uznawając że przeciwko niemu wykroczył /
 złościwa / y krwią braterską już zmazaną rękę / na własnego Oj-
 cę y Dobrodziecia podniosł / błogosławienstwa się też w nim o-
 biecane / to jest / długiego żywota nie spodziewał / dla tegoż
 wieczną imieniu swojemu pamiątkę pożyte opatruię. Porro 2.Reg: 18.
 Absalon erexerat sibi cum adhuc viueret titulum, qui est in valle
 Regis, dixerat enim : non habeo filium, & hoc erit monumentum
 nominis mei. Niechaj tu sobie tłumacze Piśmą s. głowę suszą /
 godząc to miejsce Piśmą s. które twierdzi / że Absalon synów nie
 miał / y dla tegoż taką sobie pamiątkę wystawił / z owym drugim
 miejscem / gdzie czytamy : Nati sunt Absalon filij tres, & filia una. 2. Reg 14.
 A nie na tym dosyć że się Absalon tą pamiątkę / którą z taką wie-
 lu potomków miał / nie kontentował / ale inna sobie na kształt
 świątnicy takiej się wybudował. Gdyż iako twierdzi Abulensis: Abulen:
 pamiątką od Absalona wystawioną / był kosztowny budynek / w in lib: 2.
 którym Absalon swoj posąg marmurowy / doskonałego rzemie- Reg: cap:
 sła rękę wykształtowany postawił. Wszak co o Absalonie czy- 18. 4. /
 tam / toż y o innych ludziach trzymam. Z wrodzonego albowiem
 ku niesmiertelności affektu / który sama natura / w serce każde-
 go człowieka / niesmiertelną duszę mającego / wszepiła / pocho-
 dzi to / że pospolicie iakoby wetując / utraczonego niesmiertelne-
 go żywota / przez zbytnią jego chciwość / która onym obietnicom
 czartowskim / Nequaquam morieris. Kredyt v nich zjednała / sta- Gen: 3:
 rała się przynajmniej w pamięci ludzkiej niesmiertelnie żyć / kie-
 dy między ludźmi nie mogą. A toć pochopem było świątobli-
 wym ludzom / roztropnym Senatorom / bogатыm Panom / wa-
 lecznym bohatyrom / mądrym Doktorom / aby sobie z cnot / z
 rad /

rad/ z sumptow znacznych / z lupow nieprzyjacielſkich/ z Kſiąg /
 z fábryk / z ſtuk/ zywotem/ ięzykiem/ hoynoſćiá / mieczem / pio-
 rem/ liniá / ręká / ſwiątnice iákies budowáli ; w Którychby wie-
 kopomne czáſy / imie ich wyſtawiały. Niechce ia tu áni Alexá-
 drew Wielkich / áni Annibalow / áni Scypionow / áni Káto-
 now/ áni Cyceronow/ áni innych wielu zacnych ludzi wſpominać
 z Polakámi/ po Polſku dyſkurować bede. Co Wáſi Przodko-
 wie Jáſnie Wielmożni / Wielmożni Młówi Pánowie czynili /
 Kiedy ſie tych herbow/ tych Szlácheckich tytułow/ praw / y wol-
 noſći / albo dobitáli / albo ich zacnemí funkcjami / y cnotliwemí
 poſtepkámi doſtawáli / tylko ták ſobie iákó y wam / Ktorzy ſwoie
 od nich deſcendencya vznawacie / ſwiątnice iákies nieſmiertel-
 ney ſlawy budowáli ? Co czynili/ Kiedy albo o Rzeczpoſpolitá ſie
 záſtawiajac krawým potem/ á podczas y ſámá krawá ſie oble-
 wáli/ albo rzadkó wymowá/ piekny m rozſádkiem/ pánſkim ſpleno-
 dorem/ w poſtronnych kráiách imie Polſkie głoſili : albo tu do-
 má/ ráda/ ſumptem/ powaga/ y praca ſwojá chwieiące ſie práwá
 y wolnoſći / wſpieraáli : co mowie ná ten czás czynili / ieſliſze nie
 wieczne ſobie ſtánowiſtá w pámiéci ludzkiej zápiſowáli ? Kád
 o nich ſmieie to mowić mozem/ co Kráſomowcá Rzymſki o ſwo-
 ich Rzymiánách powiedział : Quid in hac Republica tot tantofq;
 viros, ob Rempublicam interfectos cogitaſſe arbitramur ? ijſdem-
 ne vt finibus nomen ſuum, quibus vita terminaretur ? Nemo vn-
 quam ſine magna ſpe immortalitatis, ſe pro patria offerret ad mor-
 tem. Jednym ſłowem do tego ze wſytkiemí pracámi y zamýſtá-
 mi ſwoiemí zmierzáli/ zeby y ciáſtu ich / y imieniu o raz / Requiem
 nie ſpiewano : Ale zeby mogli miłuiących ſie krewnych y przpia-
 ćioł pláczliwe oczy oſuſzać / y z trunny woláią :

Cic. 2. Tu-
 ſculán.
 quaſt.

Cicilib. r.
 Tuſculá:
 quaſt.

Nemo me lacrymis decoret, nec funere ſtetum

Faxit, cur ? voluto vinus per ora virum.

Nie gánić ia ze wſzech miar / y gánić nie moge / ták tego ſtá-
 rántia kóto nieſmiertelnoſći imienia / zeby m ſie nte zdał w czym
 przeżyć Duchowi ś. ták przez Kłk leżyáſtyká, przykázuiącemu :

Curam

Curam habe de bono nomine, hoc enim magis permanebit tibi, quam mille thesauri pretiosi & magni. Nie wshystkie iednák spo-
soby chwale / Ktoremi ludzie niesmiertelności imienia sukáig.
Jáko álbowiem nie wshyscy iednáka soza / y nie z iedney mátery-
ey wshyscy swiátnice niesmiertelności imienia swego wystáwu-
ta : ták tez nie wshyscy ná iednáka zarábiaig pochwale. Kroz
álbowiem bedzie wystawiały chwalit onych Neronow / Dyokle-
cyánow / Antychow / y inshych im podobnych / Ktorych same imio-
ná wshpominác przykro : Ktorzy wprawdziec sobie to ziednali / ze
w pámieci ludzkiey zytá ; gdyz do tych czas káždy z nich / Viuus
volitat per ora virum. W mánierze iednák pobládzivshy / Me-
czety tákies dlugopámietney zlosci / nie swiátnice budowáli nie-
smiertelności. Te álbowiem ktore stáviaáli fábryki / nie pod-
siur cnoty / ále pod liniá niecnoty wywodzili : á zátym nie ták
niesmiertelnego dostapili imienia / jáko siebie sámých ostáwili :
bo przez zlosc pámiatki wieczney sukác / nie test ná stáwe zára-
biac / ále siebie sámego wiecznie y po smierci ostáviac : o tym
pieknie Chryzostom s. Hoc non est memoriam assequi, sed per-
petuis obijci criminibus, & etiam post mortem infamari. To blá-
d w mánierze. A okolo máteryey czy ich málo bládzi :

Chryzost.
hom: 50.
in Gen.

Páwel s. Apostol w pierwszym listie do Korynthow / wspo-
mniawshy fundáment / ná Ktorem káždy Chresciánski czlowiek
budynki swe powinien stáviac. Fundamentum aliud nemo pone-
re potest prater id quod positum est, quod est Christus IESVS.
Kozne potym máteryey wylitza / Ktorych ludzie do swoich budyn-
kow zázywáig : Si quis autem superadificat supra fundamentum
hoc, aurum, argentum, lapides pretiosos, ligna, ferrum, stipulas,
vniuscuiusque opus manifestum erit. Kozne záprawde máteryey.
Jedni budwig ze zlotá / ze srebrá / z drogich kámieni / á drudzy z
drzewá / z siána / z stomy. Dáleko od zlotá stoma / dáleko od
srebrá siána / y od drogich kámieni dáleko drzewá. Wiac ktedy
sie Oycow ss. rádze / Ktorzy to sa co budwig ze zlotá / ze srebrá /
z drogich kámieni : A Ktorzy z drugiey strony / co dziecinné ká-
rki z

1. Cor: 11

Hugo Vi-
ctor: apud
Hugonem
Card: hic.

August: in
Psal: 91.

Glos: hic.

1. Cor: 11.

tki z drzewá / z stomy y z siána stáwiáig. Pierwszych pokázate
mi *Hugo Victorinus*: Quidam solum Deum amant, & hi superadifi-
cant aurum, argentum, lapides preciosos Jáko by rzeki / ze owi
złote y drogo kámienne stáwiáig budynki / ktorzy nie rozdwoio-
nym do Bogá podniesieni áffektem / iednorożcami są / o ktorych
Augustyn s. Vnicorni rectè intelliguntur, quorum firma spes in-
vnum illud erigitur, de quo alius Psalmus: Vnam petij à Domino,
hanc requiram, &c. Skład te złote budynki / są iednorożcow bu-
dynki / o ktorych Dawid: *Edificavit sicut vnicornis ædificium-
suum in terra: Tych zaś co buduią z drzewá / z siána / z stomy /*
wydáte Glossa Interlinearis: Superadificant lignum, fanum, stipu-
las, dum diuisi cogitant quæ sunt mundi. To iest / ci buduią z siá-
ná / z stomy / y z drzewá / ktorzy światowe sobie zbył zasmátkowa-
wszy wyniosłości / imie swoje glosić chcą / albo zacnemí fábryká-
mi / albo pámietnemi expedytáciami / albo pyśnemi nagrobkami /
albo meśtwem w boiu / albo rádg y wymowg w pokoju. Ci wszy-
scy z stábej máterey buduią: bo dawno powiedziano: Omnis
caro fanum, & omnis gloria eius quasi flos agri. R znowu: Verè
fanum est populus. Zadne Rzeczypospolite / potezne Monár-
chie / bogáte Krolestwa / rodowite Domy / wszystko to siáno /
wszystko to trawá / oczom nášym pozorna / ale w swoig substán-
cy szupla. A tu iuz sami rozsádzić chcieycie / czy iednáko chwa-
lic y wynosić mamy budynki drzewiáne / sienne / stomiáne / iáko
y złote / srebrne / drogo kámienne? Nie: ale iáko nie iednáka
tych budynków iest trwálosé / ták nie iednáka iest zacnosé / á iá-
ko zacnosé rozna iest / ták ma bydg y pochwałá rozna. Nie mo-
gá albowiem ták dlugo trwáć klatki / ráczey niz budynki / ktore
nieuważnego ánimusku ludzie z drzewá / z siána y z stomy kłecą /
iáko owe fábryki ktore gruntownie mądrzy Architektowie z dro-
gich kámieni / z srebrá y ze zlotá stáwiáig. Przydál tam záraz
Apostól ná trwálosé máterey probe: Vniuscuiusq; opus quale
fit, ignis probabit. Dawna Metáphorá / ięzyk ogniem nazywáć /
iesticze to wyszlo z szóly wprzód vczniá Chrystusowego / á po-
tym wiel-

tym wielkiego Mistrza y Apostola Jakubás. *Lingua ignis est, vniuersitas iniquitatis. O tenčí to ogien iest / ktory chociaż śiáno / stome y drzewá pali / zlotu iedná / srebru / y kámieniom drogim nie štodzi. Buduy pálace przepysne / Kládź nagrobki kóstitowne / stáwiay poczty okryte / czyn impzey odważne / słuay iáko chceš według regul polityki świeckey / nieśmiertelności imienia / nie znaydziesz iey / bo te wszystkie budynki ogien ięzyká popali / y długo im trwác nie dopuści. Słuchaycie o tym zdá nia zloroustego Doktorá / Pátryárchy Cárogradzkiego / Chryzostomá s. Sunt qui splendidas domos aedificant, & lauacra, & porticus, & deambulacra, quorum si aliquem rogaueris, quare ita laboret, tamq; miser sit, tantosq; pecuniarum faciat sumptus, eosq; inutiles, nihil aliud audies, quam hæc verba, vt immortalem seruet memoriam, & audiat quòd illius sit hæc domus, illius hic agger. A dostopiaz tego co sobie obiecowali? Trwáñez to budynki beda ktorym nieśmiertelność imienia swego powierzyli? Niechay odpowie samze Doktor s. Hoc non est tam laudem, quàm crimen sibi parare. Czemuż? Nam statim ad hæc subiungentur plurimarum contumeliarum verba, domus hæc huius est, huius auari, huius rapacis, huius viduarum & orphanorum spoliatoris. Ták owe Swiatnice / ktorym Politycy nieśmiertelność imienia swego oddali / ogien ięzyká popali / y ná nic te ich pámiątki słuzyc im nie beda / tylko zeby ięzyki ludzkie przeciwko nim ostryly / á same / iáko iákie głownie pozor wshystek w ogniu stráć wshy / ktorym imie Architektow swoich zdobic y głośic mogli / o gorzale y okopćiale ná wiecznó ich hánbe zostaly / iáko pietnie tenze Doktor s. Conceptyziue : Aedificia hæc non sinunt tuam auaritiam, quæ obliuioni tradi poterat, & temporis excursu extingui, interire : sed stant veluti columnæ & trophæa erecta aduersus auaritiam.*

Chrysoſt.
hom : 80.
in Geneſi

Chryſoſt.
in Pi: 48.

Ż luboć podczas dawájac iákis pozor enoty rzeczom tym / mogą ci budowniczy do času sie przed tym ogniem zchronic / zmyślona

słona enota ludzkie omamiwszy oczy; iednak tak stałe bydz nie
 mogą Swiatnice/ nie z prawdziwey cnoty wystawione/ żeby kie-
 dykolwiek obalić sie / y ostátecznie zginąć nie miały: bo iesli o-
 gnia tego wyda / pewnie ich Historycy / prawde miłującemi pio-
 rami / iako iakimi taránami rozbił. Sławny bankiet sprawił
 czasu iednego Báltázár / wshytkim Kizetomy Senatorom Páns-
 twá swego. Przy Krolewskim bankiecie / możecie sie dorozu-
 mieć iaki dostatek / iakie muzyki / iakie krotofile / iakie rekreacye
 były. Atoli ia przy tym wshytkim widze Krolá / zpredtá weso-
 losć wsielaka trácacego / blednacego / drzacego / y prawie od strá-
 chu mdleiacego. *Facies Regis commutata est, & cogitationes eius
 conturbabant eum, & compages renum eius soluebantur, & genua
 eius ad se inuicem collidebantur.* Wielki strách / ale co stráchu zá-
 przyczyna? Czy ten Krol woyska nieprzyiacielskie przed soba wi-
 dzi? Czy grzmot zbroy y oreza slysi? Czy nań pioruny biia?
 Czy mu kto z dobytym mieczem stoi nád sypa? Nic o tym nie
 wspomina Pismo s. Czegoz sie tedy boi. Niechce konceptow
 zbierac / kontentuiac sie przyczyna ktora Pismo s. daie. A kto-
 raz taka? *Apparuerunt digiti, quasi manus hominis scribentis
 contra candelabrum in superficie parietis.* A to co zá máterya / co
 zá okazyja do boiazni? Záprawde málego serca ten Monarchá
 byl / ktorego reka z piorem vstráshyla. Kiedybyc to byla reka
 Boska / moglby sie byl bac Báltázár / domyslawaiaac sie ze to ná-
 niego Bog dekretá formuje. Tak iako Job sie obawial / dysho-
 kuruiac sobie: *Scribis contra me amaritudines, & consummere
 me vis peccatis adolescentia mea.* Albo przynamniey kiedyby byl
 reke ludzka z mieczem albo z ogniem widzial / miałby byl iakaz-
 kolwiek okazyja do boiazni. Ale tu czego sie boi / reke / á reke
 ludzka / *Quasi manus hominis?* Nie żołnierzá / ale pisarzá / nie z
 mieczem / ale z piorem widzac. A stráshnaz to reka ludzka z pio-
 rem / zwlaszcza temu ktory iaka Swiatnice imieniu swotemu po-
 smierci gorule. Mozeć kto do czasu albo swoig dhytroscia / albo
 przychyla

Dan: 5.

przychylnego Poety / to jest / białek Architekta wymysłami imię
swoje wdać / y Swiagnice mu nieiała wystawić. Ale coż : Przyś
dzie prawdziwe Historyka pioro / y owe wszystkie fabryke obali.
Mogli Nero / Ktory za swiadcetwem Swetoniusa / był chciwy
niesmiertelności imienia. Erat illi aternitatis, perpetuq; fama, Suet: in e;
ius vita
cupido. Mogli mowie / rzeczom nowe imiona / na kształt swego /
nadać. Mogli mieścić Kwiecień Neroneum, a Kzym iakoby
od siebie zbudowany Neropolim nazywać. Ale daremno to. Za
ostrzy Historyk pioro / a te pamiętke złości otworzywszy wyśroo
bie. Mogli Wirgilius / chcąc Kzymianow przodki wystawić /
Eneassowi Swiagnice budować / w ktoreyby wszyscy tego mi
łość ku Oycyznie / mestwo / pobożność ku rodzicom / chwalił.
Ale znaleźli sie tacy / Ktorzy te machiny obalili / wydawszy / iako
Eneass wespół z Antenorem / zdraycami oycyzny swoiey byli.
Wolno było Poetom iednego Wulkaná / Kowalá ; iednego złoś
dzieia / Merkuryusa ; nakoniec iedne nierządnicę / Wenerę /
miedzy Bogami posadzić / y Swiagnice im wystawić. Ale nie
enoty ich odkrywszy / prawdę miluiące Historykow pióra / z tamo
tąd ich zrzucili / y Swiagnice ich obalili. Nie darmo tedy y Bál
tazar / Ktory hojnością swoią chciał sie miedzy ludźmi wstawić /
leża sie pisacego rękę widząc : Bo widział / iako Historykow
pióra tym škodziły / Ktorzy z tego trawstá / z tego sianá rzeczy
doziesnych y cielesnych / Swiagnice niesmiertelności imienia
swego budować chcieli.

Nie boia sie ani ognia tego / ani tych taránow Swiagnice /
Ktore sobie iednorozcowie prawdziwi / z cnot swietych stawiają.
A iesli kiedy na nich tym ogniem / abo temi taránami kto nastapi /
nie tylko ich nie naruszy / ale ich pieknieyssemi / okazałsemi y po
lerownieyssemi zostawi. Wylała pokutuiąca Magdalená ná
glowe Mistrzá y Dobrodzieia swego / Ktory ia z brzydkości y
smrodow grzechu iasła swoią oczyscił / Kóstowny ieden y pach
niący oleiek. Cum esset Iesus Bethaniae in domo Simonis leprosi, Marc: 147
& recumberet, venit mulier habens alabastrum unguenti, nardii
spicati,

spicati, pretiosi & fracto alabastro, effudit super caput eius. Kiedy
 to obaczyli Apostołowie (iáko sie to znáyduie tácy y owácy) po-
 czeli szemrać między sobą: Vt quid perditio ista vnguenti facta est;
 poterat enim vnguentum istud venundari plus quam trecentis de-
 narijs, & dari pauperibus, & fremebant in eam. Ták piše Má-
 rek s. Jan zás s. zeby od suspicyey inšych Apostołow vwolnil /
 wydał / ktory to był między nimi ták mruczliwy / ze to był Judas.
 Dixit vnus ex discipulis eius, Judas Iscariotes, qui erat eum tradit-
 turus: Quare hoc vnguentum non venijt trecentis denarijs, & da-
 tum est egenis. To Judas złodziej / Fur erat. To Judas zdrav-
 cá Chrystusow / Qui erat eum traditurus. Ale bogdaybym w vo-
 ściech tych / ktorzyby Judasowstím Epithetom nie rádži / podob-
 nych / á podobno goršych stow nie znalazł. Przecieć to wždy
 Judas ná vbogich chciał obrocić. Jeszeć to nie naygorša dis-
 pozycya: Poterat venundari, & dari pauperibus. Azaz owe nie
 gorše. Kieža y Żydzi Rzeczpospolitą vboga. A grzech to teraz
 Kiedzu co dáć / bo Kieža iuz máig dosyć. Czy nie gorše owe przy-
 mowki ná pobożne legata y fundácie / ktore testamentami / albo
 zapisami inšemi Kościołom Wierni nákázuię / mowiac ze to le-
 piey było potrewnym zostáwić / z czego by byli owi y oyczynie
 stuzyli / y Sámilię zdobili. Jáko by to lepiey zeby ten zá zdrowie
 Kiełisek susedyl / á nizeli zeby ow zá duše iego we dnie y w nocy P.
 Bogá prosil. Ale tym dawšy pokoy: Mruczy Judas o Má-
 gdálenie / á podobno mu y inni pomogli: boć przecieć nie darmo
 quidam indignè ferentes. A což ich tezyki Mágdálenie škodziły?
 Czy podobno ogień zawisnego / zlosliwego / mruczliwego / ieo-
 dnym stowem / Judasowstiego tezyk / te Swiatnice / ktora Má-
 gdálena sámeho Bogá / sámeho Chrystusa / przez dobre vczynki
 sukáisc / ze zlotá / ze srebrá / y z drogich kámieni wybudowála /
 w ktorey miała bydz wiecznie / y po wšytkim swiećie / według o-
 bietnice Chrystusowey chwáłona. Amen dico vobis, vbicunq̃ue
 predicatum fuerit Euangelium istud in vniuerso mundo, & quod
 hac fe-

Ioan: 12.

Ioan: 12.

hæc fecit narrabitur in memoriam eius. Czy to mówią / Judaśo-
wſki ięzyk albo ſpali / albo obáli : Nie obáli / nie ſpali. Ale rã-
czy pięknie złoto / ſrebro y kãmienie wyczyſciwſzy / to nam w tey
ſãbryce poſtaze / czegoſmy w niey teſzeze nie widzieli. Chryzo-
ſtom s. Nam cum dixiſſent, vendi trecentis denarijs vnguentum
iſtud potuiſſe, quantum ipſa edidiſſet aperuerunt, & ſic magnani-
mitatem eius manifeſtauerunt. Nie widzieliſmy przedtym zeby
Magdalenã Chrytuſã tak miłowalã / ze na ieden oletek ktory
oraz na tego głowe wylałã / więcej niź trzyſtã ſrebrnych groſzy
ſpendowãc nie żalowalã. Podobnobyſmy byli rozumieli / ze to
tam kilkã albo kilkãnaſcie groſzy koſi. owalã. A zawiſny ięzyk
chcãc temu iey budynkowi ſkodzić / bãrziej mu uſluzyl / y doſko-
nalay go ozdobił. Bo to maig budynki cnot ſwietych / iz ich or-
namentom uſluguis / ktorzy na nie złoſliwie naſtępuig. Zgad
Chryzoſtom s. nãpomina wſyſtkich : Si perpetuam memoriam
deſideras, ne nomen, ô homo, ædificijs inſcribas, ſed trophæa re-
ctè factorum erigas, quæ & in præſenti vita nomen tibi conſeruant,
& in futura vita immortalem tibi requiem comparant. Si ſis me-
moriã cupidus, ego te doceo viam veram & apriffimam, virtutis
curam gerere. Nihil enim facit nomen ad eò immortale, vt natu-
ra virtutis. Id oſtendunt Martyres, oſtendunt Apoſtolorum reli-
quia, oſtendit memoria eorum qui rectè & ex virtute vixerunt.
Quot reges, vrbes euerterunt, portus extruxerunt, & nominibus
ſuis inſcriptis deceſſerunt, nec tamen eis quidquam profuit, ſed ſi-
lencio & obliuioni mandati ſunt. Piſcator autem Petrus, quinif
fecit eorum, quoniam virtutem eſt proſecutus, & ciuitatem maxi-
mè regiam occupauit, etiam poſt mortem reſplendet, morte cla-
rus. Tak budynkom tym ogien złoſliwego ięzykã nie ſkodzi / ale
ie rãczy bãrziej zdołi.

Chryſoſt.
hom : 81.
in Matc.

Chryſoſt.
in Pl. 46.

To o budynkach w poſpolitocſci. A my tuż na Swiatnice
Swietey pãmiatki Wielmożnego Pãnã Referendarzã Koron-
nego obroćmy oczy / dlugo on ſobie te Swiatnice ſtãwiał / w
ktorey imie tego wielkopomne czãsy nieuſtãynie chwalić miãły.
Jedyna

Jedyna tego mysl / iedyne staranie bylo / iakoby niesmiertelno-
sci slawy / imienia dobrego / a nigdy nie vmieraiacego / nabyt.
Wiec zeby tego dokazal / iako dobry / mady / y doskonaly Archi-
tekt / Swiagnice swoje / y z dobrej materzey / to jest / z cnót
swietych y dobra soza / to jest / pod linia pobožności stawial.
Przypatrzcie sie iedno temu budynkowi / w ktorym Wielmožne-
go Referendarza imie niesmiertelnie pamiec ludzka chwalic be-
dzie / a obaczycie iako wsytek y z cnót / y wedlug prawidła cnoty
stanał / iz moglo sie o nim mowic : Aedificauit sicut vnicornis san-
ctificium suum in terra. Wszakescie widzieli tego gorace nabo-
zenstwo / hoyne iakmuzny / sklonnosć / lagodnosć / przy tak wiel-
kich zabawach / kazdemu pokazana wesola twarz / przy dworskiej
polityce nieodmienna w sercu y w vsieciech szzerosć / wielka w po-
ważnych Rzeczypospolitey sprawach dzielnosć / dziwna krom
swego interesse przeciw bliźniemu miłosć / zgodna woley tego z
wola Boska / y rozumu z rozumem harmonia / ktora vlozony / ie-
dnakiz zawse / w szesćciu y w nieszesćciu dzwiek pobožności wy-
dawal / z cierpliwym we wszelakich vtrapieniach iako y potiechach
mowic Jobem : Sic nomen Domini benedictum. Tacy to byla
materzya / ktorey on na wybudowanie Swiagnice imieniu swoje-
mu zazywal : teć to byly polerowne y drogite kamienie / ktore te-
go mądrego Architekta reka Disponebantur, permanfuri sacris
aedificijs. Do tey kosztowney fabryki przysposobione byly / aby
tak pod linia cnoty wybudowana / byla y przeciwko owemu o-
gniewi trwala / y przeciwko owym taranom stala.

Lecz nie kazdey to cnoty przywilej jest / zeby fabryka z niey
wystawiona / nie boiac sie ani iezyka / ani pióra / wielkopomnym
czasom niesmiertelne chowala imie. Zaczna to y wysoka cnota
bydz musi / ktora takiey nieskazitelności dostapi. Dwa razy /
pokutuiaca Magdalená / ile z Ewangeliy wyrozumiec moze /
drogim oleykiem Chrystusa namasčila : pierwszy raz w domu
Pharyzeusowym / Togi ; drugi / w domu Szymona tředowate-
go / Glowe. Atoli przy podobnych postepkach znaczna vpatruie
roznice :

roznice: gdyz co o drugim czytamy / tego przy pierwszym nie znay-
 duie. Naprzod o wtorym mowia: ze Domus repleta est ex odo-
 re vnguenti. Dom był napełniony zapachem oleyku: nad to / ze
 Chrystus temu wtoremu / a nie pierwszemu namaszczeniu / wie-
 zna / y po wszystkich swiecie glosno / obiecuie pamiatka: Amen Ioan: 12
 dico vobis, vbicunq; predicatum fuerit Euangelium istud in vni-
 uerso mundo, & quod hac fecit narrabitur in memoriam eius. A
 coz tey roznice za przyczyna: Notuycie wszystkie sloweczka y cyr-
 kumstancye / z ktoremi Ewangelistka s. to wtore namaszczenie
 opisuie / a roznice vznacie. Naprzod przy tym drugim pomas-
 czeniu / iuz sie od nog Chrystusowych do glowy pomknela: Ef-
 fudit super caput I E S V. Toć iuz wyzey. Druga / ze tam tylko
 namaszcila: Vnixit pedes. A tu / wylala. Effudit. Toć iuz sizo-
 drzey. Trzecia / ze tu drozey / bo o tym wtorym swiadczy Ewan-
 gelista ze przyniosla drogi oleiek / czego o pierwszym nie wspomio-
 na. Attulit alabastrum vnguenti, nardi, pistici pretiosi. Atoz ma-
 cie przyczynne roznice. Nie kazdey cnotie w posagu idzie imie do-
 bre / nie zaraz to za lada vzynkiem dobrym / Domus impletur ex
 odore vnguenti. Ale to cnotom tylko doskonalyim przynalezny /
 ich to przywilej iest / zeby sie z nich nabyta stawa iako wonnosć
 wdzieczna / po wszystkich swiecie y za zywota / y po smierci / nie
 vstajnie rozchodzila.

A o cnotie Wielmoznego Referendarza Koronnego co
 rzeczem: Czy tez iego cnota tak doskonala byla / ze sobie na nie-
 smiertelna pamiatka zarobila: Byla. A skodze to poznamy /
 albo po czym poznac mozem cnote doskonala: Niech kazdy iako
 chce o tym dyskuruie / ia te cnote mam za doskonala / ktora sie
 tam pokaze / kedy nie masz miejsca cnoty. Opisuie Dawid s. wy-
 soli przywilej swoich lcz / ze one sa zawsze oczom Boskim przyto-
 mne. Lacryma mea in conspectu tuo sunt semper. O szesliwe
 lzy ktoreście to sobie zasluzyly / ze te oczy / od ktorych wszelkie do-
 bro na nas plynie / do was sa obrocone / was sie iako iakich dro-
 gich perel napatrzyc nie moga! A czymżeście sobie to zasluzyly /

ze Bog wſzechmoggacy / onych vmartwienia / oney poſkuty / oney poſkory / onych wyſokich cnót ſwiętoſliwego Monárchy Dawida Krola iáko by zápomniawſzy / was ſie nápatrzyć nie moze ? Przypátrzcie ſie iedno Chreſcíanie / kedy teſ Dawid ſ. te lzy wylewał / ktore oczom Boſkim przytomne widział. Sam o ſobie ſwiádczy : Lauabo per ſingulas noctes lectum meum, lachrymis meis ſtratum meum rigabo. Widzicie lzy wylane / ná mieyſcu dla wylewania teſ nieſpoſobnym. Ludzie ná lozku po pracy odpoczywáć zwykli / á Dawid ſ. tam lzy lete. O godneć takie lzy oczu Boſkich. Bo iákom námienił / tá cnotá wyſoka / tá oczom Boſkim y ludzkim przyiemna / tá wieczney pámieci godna / ktora ſie tam pokáſe / góſie nie máſ mieyſcá cnoćie.

Miála ten przywiley cnotá twojá Wielmożny Referenda rzu Koronny / doſtonála bylá / bo ſie ná mieyſcu niezwyčajnym / y owſem cnoćie nieprzyiáznym / vrodziła. A ktoreſz niebeſpiecznyeſe mieyſce dla cnoty iáko dwor / o ktorzym dawno powiedziało : Exeat aulá, qui vult eſſe pius. Tam álbowiem iáko teſt pełno kómpániey do zlego záchecáiącey / ták trudno ſie tam zlego kto vchronić / cnotę záchowawſzy / moze. Vſkarżał ſie ná niekórych Dawid ſ. Maledicti ſunt qui me exulare fecerunt, & dicunt : vade, ſerui Dijs alienis. Prawdziwáſ to vſtárgá / czy zmyſlona ? Kto kiedy Dawidowi ſ. roſkázował / Bálwochwálca zoſtáć ? Przewártucie wſytkę Biblia / naymnieſze tam kzywódy y kónſtempciki Dawidowi ſ. vczynione opiſano / tego nie znaydziecie / zeby mu kto kiedy rzekł / Vade, ſerui Dijs alienis. Vlátwia te tru-

oleafter.

Pſal : 17.

Ionę r.
Theodor:
ibidem.

dnóſć Oleafter / ktory twierdzi ze to rzekł Dawid ſ. Pro eodem reputans, agere in terra idolorum, & idola colere. Tym ſámy m Bálwochwálca ieſtes / ieſli miedzy Bálwochwálcami mieſztaſ. Bo trudno nie poiać obyčajów tych, ktoreni kónverſueſ / wez dlug dawnego áryomá : Cum bono bonus eris, & cum peruerſo peruerteris. Zkód mądrze y owi Mátynarze / Jonášá exáminu-
to : Quæ eſt terra tua, vel ex quo populo tu eſ? Poniewáſ / iáko Theodoretus mówi : lubent hac dicere, vt ex communibus gentis

ſtudij.

studijis & institutis, hominis vitam agnoscerent. A coz przedzey przy
dworze obaczy / iesli nie rozpuszte / iesli nie swawola : a zatym wy-
rozumieć dworzKim / iesli sie miłato z enota / bo takimi bydź mu-
sja / z takimi zyta. A samie to oni przyznawaja / Kiedy napomi-
nającym sie do pobożności / owemi sie prawie słowami Seneki
zakładają : Non ego ambitiosus sum , sed nemo Romae aliter po-
test viuere ; non ego sumptuosus , sed Vrbs ipsa magnos sumptus e-
xigit. Tak v dworzKich musi bydź : bo nie lozoc na zbytki / rzekli-
by ze sknera / ładaiákich zartow / zley kompaniey / podeyżrzaney :
nie pomogłszy dobrej myśli ; to go Mnichem / sykofantem / li-
zyobrazkiem weznia : Kto nie chce dopitić ten sie musi biitć : za-
czym y najlepšy musi enote vronić / Kiedy przy dworze zyie / bo
tam / Nemo aliter viuere potest.

Seneca E-
pistola 71.

Przychodza mi tu na myśl słowa od Ambrozego s. wspo-
mniáne ; ktore on prawie Chrześcíanski żołnierz / Tekli s. rzekł ;
z mieysca ja nie poczciwego / gdzie byta od Tyrana posłana / od-
miána siał wybawiošy : Cū negressa fueris , ne respicias retro ,
memor vxoris Loth , qua naturam suam , quia impudicos , licet ca-
stis oculis aspexit , amisit. O tak sie czesto takie Meramorphoses
tráfiáta ! Oddadza do dworu młodzieniášká takó Anyolešká ;
rzeklibys ze Serašinek iáki / poyzrzawšy na poczciwe obyčajie / na
wstydlive oko / na skromny izyšk / na pletne postepki. Nic tam
niepoczciwego nie wšlyšyš / nic špetnego nie obaczyš / na každé
sie sloweczko czym inšym tracace záplonie : prawie w náture sie
enota obróciła / y przy poczciwym vrodzeniu poczciwość wšeláka
wšlál / wšpol z vrodzeniem. Poczekajcieš ieno troške : Až oba-
czycie ze on pobožny / skromny / y przystoynych obyčajow mło-
dzieniašek / nie tylko sam na wšeláka swawola chuciom swoim
wodzy popušćil : ale y inšym do zlego herštem sie sštal. Oba-
czycie one skromnošć odmienioná w wolnošć / ono wštydlive o-
ko w wšeteczne / on izyšk ostrozny w vštá niewštydlive / iednym
słowem obaczycie / až z onego Anyolka / Dyabelek ; z onego Ser-
rášintá / Kupidynek. A zkadze odmianá taká ? Nie dziwuycie

Ambr: lib:
2. de Vir-
ginibus.

ste : Naturam suam, quia impudicos, licet castis oculis aspexit, amissit. Obaczył czego było nie trzeba widzieć. Usłyszał czegoś ty przy nim nie miał mówić. A tak ona wrodzona cnotą zginęła. Naturam suam, quia impudicos, licet castis oculis aspexit, amissit.

Szczepił lubo ná tak niesposobney do szczytkow cnot świeżych ziemi / wyniosłe pobożności drzewá Wielmożny Referendarz Koronny : nie wydarł mu cnoty wrodzoney dwor rozboyni cnoty; nie wydarły y złe przykłady / y może mu służyć owo Elogium, ktore wielki Kancelarz Krolá Naywyszege Jan s. iednego mu Prálatowi dáie : Scio vbi habitas, vbi est sedes Sathanae, & tenes nomen meum, & non negasti fidem meam. Wysoła zápraś wde w Wielmożnym Referendarzu cnotá była / ktora y przy oślázyách dworskich nie zginęła : wysoła kiedy tey przez tak dlugi czas / to jest z mlodych lat / aż do podeszłego wieku / przy dworze żył / Wielmożny Referendarz Koronny nie odmienił ; chyba w tym / że przy krescencyey w leciach y godnościách / w Chrześciáńskiey záraz postępował pobożności. A coż sie inż dzwowiecie / że tak trwała / bo niesmiertelna wonia sławy tego / w tey Swięticy ktora zacnemu imieniu swemu z wysokich wybudował cnot / teście y po śmierci czujemy : Záwszeć to niesmiertelna pamięć / jest posag cnot wysokich y doskonałych / takieście w Wielmożnym Referendarzu Koronnym widzieli.

Plin: li: 36
cap: 10.

Ramifius Krol Egypcki / iáko świádeczy Plinius, wystáwił kostowny stup / ktory dwádzieścia tysięcy człowieká / rozniemi instrumentámi do tego zgotowanemi podnosiło. Domyslaycie sie co to zá máchina była / kolo ktorey taki gmin ludzi pracować musiał. Wisc zeby dla niedbalstwa iákiego przy podnoszeniu tak kostowney máchiny / nie vpuszczono / y nie skuczono / przywiązal do wierzchu syná swego / aby tym pilniey y ostrozniey o kolo támtrey kolumny chodzili / ná ktorey wierzchu syná Krolewskiego widzieli. Stránsł stup : Admiratione operis effectum est, (przydáie Plinius) vt cum oppidum id expugnasset Cambisses Rex, ventumq; esset incendio ad crepidines obelisci, extinguí ignem iuberet

iuberet molis reuerentiã, qui nullam vrbis habebat. Wystãwił y
Wielmożny Referendarz Koronny iuz nie teden słup / ale całą
Swiãtnicã niesmiertelnošci imienia swego. Z wielkã to spešã /
z wielkim sumptem było : nãwet žeby šzesliwie budynek stãnał /
wsytekã myšl y pracã swoiã do tey reboty przywiãzał / Stãnelã
fabrykã. W tym smierc z woystkiem chorob przyciãgnelã. Szturã
mowãlã dlugo / nãkonec y sãmego Wielmożnego Referendarza
rãžã Koronnego / y wszystko / czemu sie swiãtã dziwowãł / zacne
vrodzenie / dostãtki / honor / o ziemie vderzylã. Przyšedł požar
iey do tego budynku / temu škodził y nie smiãlã / y niechciãlã /
Molis reuerentiã, Budynkowi przepušciã / tã ktora Nulli parcit
honori, Sãmãž dozwoiliã / aby bylã Memoria iusti cum laudi-
bus : Aby / mowic / potomne czãsy Wielmożnego Referendarzã
imie w tey Swiãtnicy chwãliły.

A my co vczynimy / czy podobno dãlekim wiekom zãwštydzić
sie damy / žebyšmy tego w oczãch iešcie nãšych lezãcego zãpo-
mnieć mieli / ktorego one dlugowiecznie stãwić beda : Nie. Ale
ciãłã powšechney štãrbnicy ciãł nãšych; to iest / grobowi od-
dawšy / imie sobie y cnoty mile wspominaemy. Duše
zãš do wieczney Swiãtnice / modlitwãmi nãšemi
prowadzmy / nabożnym sercem mowiac : Requi-
em aternam dona ei Domine, quia pius erat.

A M E N.

KAZANIE TRZECIE,

Ná Pogrzebie

I.M.P. IANA z PLESZEWIC FREDRA,
Sędzięgo Przemyńskiego, &c. &c.

M I A N E

W Przemyślu w Kościele Oycow Kármelitow Bossych,

Anno Domini 1649. 31. Maij.

Dilectus quemadmodum filius vnico-
nium. *Psal: 28.*

Kożkolwiek śmierć z zielonego kłosa

pięszakke zaryznająca sobie namálował / tá-
kie przydawşy Lemmá: Ludere docta dolore.

Wycwiczona grác z zalem; dobrze tey fantá-

zya odmálował. N. Kiedy ábowiem śmierć

zagra / zarázem lzy wystoczyć musza / y kedy

oná kápelle reguic nocí / tam serce z zalem /

á głowá z melánkolia wkoło sie kreci. Zásłyszał kiedys pobożny

Zierozolimski Monárcha Ezechiasz / choć z dáleká / tey muzyki /

kiedy mu Izáiasz Prorok Dekret naywyższego Sędzięgo tákie

4.Reg:20. mi intymował sowy: *Præcipe domui tuæ, morieris enim tu, &*

non viues. Az zaráz lzy w oczách ięgo w plesy Fleuit Ezechiasz fletu

magno: Plákał Ezechiasz pláčzem wielkim. A sam wcielony Bog

Chrystus Iezvs przyşedşy do Bethániey / gđzie śmierć bratá

byłá gospodyní ięgo Márcie / y siesztrze tey Máryey / bratá im

wydárlşy zagrałá / choć nieodmtenny / choć w sechmocny / iedná

tez v-

tez utrzymać nie mogli / żeby były nie wyskoczyły. Et lacrymatus Ioan: 11.
 est IESVS: **X** płakał Pan I E Z V S. Tak śmierć grać nieumie / tyl
 ko tam gdzie żalofne oko płacziwy chor izy postakuiących prowá
 dzi. Zyczylbym ia był z sercá tego / żeby to Elogium przy samey
 zostawało śmierci. Dalby to był Pan Bog żeby była samá Lu
 dere docta dolore. Samá umiała łzom w raniec zágrác / samá w
 cieškim zalu nocic. Ale widze ze y mnie do swojego symbolum
 przypuſzcza / Kiedykolwiek mi Ich **III**. PP. FREDROM
 wſługowác przyidzie. Stáwam / á to iuz trzeci raz ná wſlugę te
 go zacnego Domu / ále záwſe stáwam Ludere doctus dolore.
 Wycwiczony w zalu tylko ſpiewác / iz ſluſniebym ſie mogli ná
 ſwe poſtárzyc nieſzczéſcie / z ſlawnym iednym Slawney Akáde
 miey Peruſkiey Oratorem: Nescio eſſe, niſi feraliter facundus.
 Ná wſlugę tego Domu zacnego / Kilka ſłow nieumiem przemo
 wic / tylko przy łzách / przy zalu / przy lamentách / przy zálobnych
 y pogrzebnych Akách. Choćiaz mnie iednák záwiſne ſzczéſcie /
 tym śmierci Symbolum zárzuca / ia go od ſiebie odrzuce: Smier
 ci to zoſtáwie / żeby oná Ludere docta dolore, izy do ſkołu pobu
 dzála / ia ie w biegu zátrzymam / weſoła choć w zalu záczwóſzy /
 á ſodkóbrzmiácey ſlawy zacnie zmártego **J. M.** Pána IANA z
 Plešewic FREDRA, Sedzięgo Ziemie Przemyskiej / zgodná
 z Przodkami ſwemi Konſonancyo / piſtliwie śmierci Threny zá
 głuſze: **X** wywiode to ná teráznieyſzym Kazaniu / ze iáko w Mu
 zyce glos z glosém / ſtruná z ſtruną; tak cnota ſlawney pámieci
J. M. Pána IANA FREDRA, z cnotą Przodków ięgo zgodny
 dzwieł wydawała / y do ſluſney umiárkowaną proporcyej zy
 niá melodyo / iz káždy przyznác musiał / ze on był Dilectus quē
 admodum filius unicornium; Prawdziwym Potomkiem owych
 dawnych w Polſhe ſlawnych Fredrow / Bonyſków / Jednoroz
 cow. Nie wáptle ze was tá hármónia wcieſzy / y obłoczci zalu /
 Etorem i ſercá wáſze záſły / rozpedzi. Póniewáz

Musica, turbat animas, agrumq; dolorem

Sola leuat meritò: Diuumq; hominumq; voluptas:

Wcieſzy

Hieron:
Phaletus
Hauoné.

Vciešy was mowie / tylko tey cierpliwie posłuchać chćieyćie / y nie testniyćie sobie o tym przez tedne godzinke posłuchać / z ktorym wam przez wiele dni / y owšem przez długie látá miła bywála Konwersácia. Ja iuz pozynam w imie Pánškie.

NJe rozumieyćie tego Chrześcíanie moi / zebym sobie mály Argument ná pochwałę stawney pámieci Niebošczyká J. M. P. IANA z Plešewic FREDRA, Sedžiego Przemysłstiego / wziął / Kiedym obiecał cnot tego / z cnotami Przodków zacnych / Konsonáncyę wystáwić / y pokázác to / ze byl Filius vnicornium : Prawdziwym Synem y Potomkiem Jch MM PP. Fredrow / Bonczyków / Jednoróžcow. Wiemći ja ze nieważnych fantázya ludzi / ślepemu to w rece podála szczęściu / áby to iáko národzeniem / ták y synostwem / iáko máietnošćiami / ták y przednieyšemi Šámiliey šáfowáło ornámentami / y Kogo ta ślepa Bogini przez brame národzenia w dom iáki wprowadzi / tego oni zá syná wlášnego / y cnot Przodków swych witáia dziedzicá. Lecz polerownego dowćipu ludzie / ktorzy widza ze nie záwšie sie pełniowá Litrycznego Poety sentencya ;

Horat: lib:
4. ode 4.

*Fortes creantur, fortibus, & bonis,
Est in iuuentis, est in equis patrum
Virtus, nec imbellem feroces*

Progenerant aquile columbam.

Alle widza ze czestokróć vrodzi sowa sókólá / á czesćiey iesze bystrookli sókol nocnego zplodzi puhazá. Widza y witáia czesto po Adámie Káimow / po Noemie Chámow / po Abrahámie Jsmáelow / po Jákobie Łázawow / po walecznym y swiętobliwym Dawidžie / álbo niewiesćiuchá Šálomoná / álbo złošliwego Abšaloná. Widza mežná Mátrone Lacedemonška / niedobitká náwoynie syná / iáko wyrodká zábitiáca / y temi strofušica stowy ;

Plutarch :
in Lacen :
Apopht.

1, Sparta indignus, quem nec ego peperit. Widza y styšo Augušta Cesárzá ták zá potomstwo swoje wštydžacego sie / iz czestokróć nárzekał ze potomstwo miał / onych Greckiego Poety Ho-

Eraſm lib.
4. Apopht.

metá stow zázywáiac :

O utinam calebs vixissem, orbuseq; perissem.

Zátym nie w každym / synostwá relácia / do zacnych Przodków /
vznawáig / kogo nieważna fortuna zacnym dáruie vrodzeniem.
Bo wiedzú ze nie ten jest chwálebnie zmárlych Antecessorow pra
wdziwym Potomkiem kto ich włości / ále ten kto ich cnoty nastę
pcą jest / y dziedzicem.

Postrzeglem tego / czytáig błogostáwienstwo stárušká
Jakubá Pátrýarchy / ktore wšyškim synom swoim ná ostátney
pościeli ležac dáwał / ze žádnego tytulem synovským przywoły
wáigc ich nie vezčil / tylko sámego Jozephá. *Wola Rubená :*
Ruben primogenitus meus, tu fortitudo mea, principium doloris
mei. *Názywa go pierworodnym / ále nie názywa synem. Przy*
woływa po nim y inšyich : Simeon & Leui fratres, vasa iniquitatis
bellantia. Catulus Leonis Iuda. Zabulon, in littore maris habita
bit. Isachar, asinus fortis, Dan, coluber in via. Gad, accinctus pra
liabitur. Asser, pinguis panis: Nephtali, ceruus emissus. Benjamin,
lupus rapax. A kiedy do Jozephá przyšło / tego synem názywa :
Filius accrescens Ioseph, filius accrescens & decorus aspectu. Cze
muž sámego Jozephá synem názywa ? Czy inni nie synowie ?
Dał samze Jakób przyczyne / czemu sámego Jozephá názywa sy
nem / ze był Accrescens. Nie to syn kto sie w iákim vrodzi do
mu / ále ten ktory jest Accrescens, ktory ánimusu y Przodków
swoich cnoty dziedzicem bedac / nowe trophæa do dáwnych od
Przodków swych Sámiliey zóstáwionych przydáie / ktory slucha
Rássyodorá nápomínáigcego : Ne remittas animos confidentia
tuorum, nec credas posse sufficere quod tibi contingit de illorum
predicatione gaudere. Adde laudes egregias senioribus tuis : se
quens aras cum aliqua opinabili novitate succedat. To syn / ro Po
tomek prawdziwy / ktory Addit laudes egregias senioribus suis.
Jesli oni vezeni / y on sie nie zá stola vezyl ; iesli oni byli mežni /
y onemu nie nowiná / pogránieznych nieprzyjáciol po vkráinie
plášác / y nie kontentúie sie tym ze zacnych Przodków miał / ále
zacnemí postepkami potázúie / ze ich cnote y zacnošć wyżšáí.

Genes: 49

Ibidem

Calliodo:
lib: 10.
variar: 21

Pieknyh hieroglifikem odmalował potomstvo vtorono
wány

wány Prorok Hierozolimski Dawid s. pod figura oliwek : Filij tui sicut nouellæ oliuarum. Wielkie záiste podobienstwo / dzia-
tek do oliwnych drzewek. Máig to oliwne drzewká / iáko Natu-
ralista pišo / y sámó doświádzenie vzy / ze kiedy stára oliwe ob-
sieda / wszytek iey álient odigwšy / wysuša ig : Sosniá stára /
álbo dqb / álbo inne lesne drzewo / obsieda czestokróć álbo so-
sienki / álbo debiná mloda ; to im iednáć nie škodzi / y dqb y so-
sniá / stoi / trwa / żye : ále kiedy oliwkámi mlodemí obsádzá oli-
we stára / zárazem przedko ig vsuša. Tákci Filij sicut nouellæ oli-
uarum : Kiedy te oliwki stána in circuitu, przedko stára oliwe wy-
suša. Wysuša miesek ; kiedy corkom to ná stroie / to ná posag /
á synom to ná škola / to ná peregrynácye cudzoziemskie / to ná
wyprawe do dworu / do woyská / ná publici nákládáig / sypác
tysiącámi trzebá. Wysuša głowe : kiedy rodzicy myslíc musšó /
škodby dostawálo / sámi sobie od geby odeymuióć zeby dziatkom
bylo y do zbytku. Škód z nich násmiewáig sie Bázyli s. mowi :

Basil: hó :
7-in diui-
nes iuaros.

Cypr: de
opere, &
desid.

Quando miser iam partis vteris? Quando frueris, aut á curis habé-
di cessabis? cuius gratia laboras, aut pro quo iam festus contendis?
Wysuša y sumnienie y duše / kiedy czestokróć y bližniego vkrzy-
wdzić / y dobrych vczynkow zántechác / zeby sie dziatkom wygo-
dzilo / przyidzie. Jáko im to ná oko wyrzuca Cypryan s. Multi
sunt in domo liberi, & retardat te numerositas liberorum, quomi-
nús bonis operibus insistas. Ták suša te oliwki mlode oliwy stá-
re / á co tiežša y bolesniejša / áć czestó z pozytkiem / zesćiey ie-
dnáć [iáko sámí tego probuiećie] bez počiechy y pozytku.

Náklánáig záš Metáphory do moiey rzeczy / dla tego oli-
wki suša stára oliwe / ze iey humor do siebie ciągná / y w sie nie-
iáko wpiáig. A w tymci test prawdziwa ánálogia / prawdziwych
synow do oliwek / ze sie oni máig humorow zacnych Przódkow
nápic / zeby mogli bydz enot ich prawdziwemi następcámi / obrá-
zámi y dziedzicámi. Ná co miał oko nowy ieden Imprezista Hi-
špánski / ktory námálowawšy stára oliwe / mlodemí obsádzóná
oliwkámi / przypisá : Vt substituantur. Ci šó prawdziwi synowie
ktory

Etorsy rodzą sie y rosta / vt substituantur: zeby Przodków swych
mieyscá godnie zastępowáli. *Mejni* byli Przodkowie w boiu /
niechayze y mlode oliwki rosta / vt substituantur, zeby ich mieyscá
zastępując / zá całosć Rzeczyposp: *Erwie* y żywotá nie záłowáli;
zeby nieprzyziacielskim woystkom odpor meźnie dawáli; zeby od
wazna reka / *Laury* chwały niesmiertelney szepili sobie / *Etore*
by *Domich* / y *Sámilia* zacna / w oczách wiekopomnych czasów
zdobily. Przodkowie zacni ráda mądre Rzeczyposp: ratowáli
w pokoju; *Niechayze* y synowie rosta / vt substituantur: zeby ná
mieyscá ich następowáli / ná *Sadách* / ná *Trybunalach* / ná *Sey-*
miách / ná *Seymách* / wszędzie wysokiey náuki / piekney rozryw-
ki / powaznego rozsádku / pámiotke po sobie zostáwując / zeby w
ich *Domu* Non detur vacuum, zeby ná tych poboioiwiskách igrzy-
ská odprawowáli *Marsowe* / ná *Etorych* ie Przodkowie zmarli
odprawowáli / te zásiadáli w *Senacie* / y ná *Trybunale* miey-
scá / *Etore* Przodkowie ich zásiadáli. Zgotá zeby káždy z nich
mogl sobie to *Elogium* przypisáć / *Etore* sobie *Chrystus* przypisáć: *Qui*
videt me, videt & Patrem meum. Zeby *Etokolwiek* ná *Ioan: 14*
niego poyrzy / mogl obaczyć dawnych iego Przodków mestwo /
dzielność / náukę / rostopność / y zeby sie to w nim pełniło / *ze* *Fili-*
us est imago Patris. Zeby *Szláchtwa* swego nie z dźiałów / nie
z *zapisów* / nie z *Grodów* / nie z *Ziemstw* / nie z *Ksiąg* / nie z *Me-*
tryk / nie z *Sukcessyey* / ále z podobnych Przodkom swoim po-
twierdzał *wzynków* / przykładem *Chrystusa* / *Etoremu* gdy kie-
dys *Żydzi* nie szláhctwo zádawáli / zárzucájąc ze on byl *Niey-*
skim synkiem / rzemieślniká iednego synem. *Fabri filius.* *Twier-*
dzac ze on sie *klamliwie* *Synem* *Bozym* czynil / y *niestusnie* *her-*
bámi *Bostwa* pieczetowal / on nie vdal sie do *epdywizyey* *átry-*
butów *Boskich* / *Pánstwa* nád *wszystkim* stworzeniem / *Etore* w
Konsistorzu *Troyce* *przenaswieršey* *zápisano* / ále do *swoidch* *po-*
stepków / *godnych* *Syná* *ták* *zacnego* *Oycá.* *Opera* *quæ* *ego* *facio,*
illa *testimonium* *perhibent* *de* *me.* *To* *syn* *prawdziwy* / *Etory* *Ima-*
go *ieš* *Patris,* w *Etorym* *iačo* w *zwierciedle* *iačim* / *możesz* *sie* *zac-*
ny

cnym postępkom zacnych tego Przodków przypátrzyć. Nie ten który ná włości następuje / imieniem sie nazywa / herbámi sie pieczętuje. Takiego álbowiem który swoje synowstwo ná tym záłożył / ze Przodków swych zázywa herbów / przyprowalnym ia do posągá Dawidowego / który Michol w śátý tego ustróilá.

Wystał był Krol Saul kilku przednieyszych Káwalerów / z Krolewską gwardyá / áby Dawidá zwycięstwy iuz wstawionego poimawšy / do siebie przyprowadzili. Przyiá / dom otoczá / postrzegšy Michol małzonká Dawidowá / á corká Saulowá / przešrzeze Dawidá / spusći po šnurze oknem / á ná tego łozku posąg ieden položylá w śátý Dawidowe przybrawšy / miecz przypásał wšy / tarczá ná rece dawšy / šybak / wloznią / y inne meznego Bohátera broni v głowy zložywšy. Przyiá od Saulá zestánt Káwalerowie / wnidá do pokoju / obaczá / mniemáiąc ze Dawid / stożá / áz znaleźli ze posąg w Dawidowe tylko przybrány śátý. O iáť często podobnych Historiy w Polsce sie nápatrzymy! Widzimy podczás stárodawne herby / y ornámentá šámielý / náde drzwiami Pálacow záwieszóne. Widzimy wysókie Przodków trophaa po ściánách rozložone. Widzimy zgrómadzone máietności / intraty bogáte / áššystencye Páńskie / ludzká ástymácya : obaczywšy / rzeklibyście ze tu Dawid mieszka / ze to waleczny mąż / bohátyr wielki / człowiek w Rzeczyposp : godny. Te miecze / te łopie / te tarcze / znáczá człowieká wojennego / mezá dzielnego. Tá ludzká ástymácya / ten wšytkich respect / te došćki zgrómadzone / znáczá mezá náuki wysókiey / y wielkiey w Rzeczyposp : wagi / áz kiedy sie dobrze rzecóm przypátrzymy / naydziemy ze to tylko Dawidow posąg / tego slawy okryty śátý : bo iuz z Przodkami dzielność / meštwo / náuká / záslugi przeciwko Rzeczyposp : všly / á w domu tylko oto ten posąg / w łupy vbrány Dawidowe / zóstał. X moze o takich owe słowá Prorockie mówić : Quasi prima poma ficulneae in cacumine eius, vidi Patres eorum, ipsi autem alienati sunt in confusionem, & facti sunt abominabiles. Przodkowie ich In cacumine, to iest / ná wysókich Rzeczyposp :

czypospol: godnościach / sicut poma prima: Jako dojrzałe y przednie iablka / po winnicy Kzezyposp: naszey Polstkey / wdziecna wonia niesmiertelney slawy / wydawali z siebie. Szedles do Senatu / tam bylo znać nauke y roztropność. Szedles do woyska / tam mestwo y dzielność. Szedles do Koscioła / tam nabozenstwo y skromność. Szedles w dom / tam ochota y ludzkość. Szedles w konwersacya / tam obycaie y staropolska szzerosc: Ktora teraznieyshey nie trzymajac sie polityki / zdradiedwabnie mi pokrytych slowami / w sercu ani chowac / ani knowac nieumie. Tak / Patres eorum quasi poma prima ficulnea in cacumine. Wonne / smaczne y Bogu y ludziom / iablka. A synagzowie tak: Alienati sunt in confusionem, & facti sunt abominabiles. Xco o Ephraim powiedzial Prorok / to ia o nich rzekł: Ephraim quasi auolauit gloria eorum, a partu, & ab utero, & a conceptu. Wszylka chwala nie z tego zachych postepkow / ale z wrodzenia / ze jest tego albo tey Synem / Wnukiem / Prawnukiem.

Nie wielka iednak racya maia pochwalę z tego / ze mieli zachych Przodkow / iako to pieknym dyskurssem pokazuięs. Grzegorz Nazyanzenki: Si quis tibi oris deformitatem, aut odoris fæditatem, per contumeliam obijceret, nihilne aliud responderes, quam quod Pater tuus formæ pulchritudine excelluisset, aut suauissimè olere solitus esset? Si quis te ut timidum & ignauium cauillis incesseret, nihilne aliud dicturus esses, quam quod maiores tui saepenumero in Olympia vicissent. Xowsem Przodkow zacność ladaiatich potomkow nie tylko nie zdobi / ale speci: bo im kazdy przypise ow hieroglyphik Imprezisty Hispanskiego / Ktory iak szurke gwiazdeczki na grzbiecie malaco / namalowawszy / przypisal; Sub luce lues. Pod tym swiatlem / jest lues Kzezypospo: Dostatkow od Rodzicow zostawionych na co zazywa: Czy na vslugę Owezyzny: Czy na odpor nieprzytacielom: Nie. Ale na zbytki cudzoziemskie / na swawole wselakie / na oppressya wbozstwy. Sub luce lues. Młodz na tego dworze czego sie wzy: Czy zeby wmiatala napotym Owezyznie sluzyc: Czy zeby wmiatala Kopia

Greg: Nazyanzen: homil: in nobilem male morarum.

władnąc? Nie. Ale sochow/zártow/y zbytkow niepotrzebnych; iz mowie sie o nich moze: Jáki Pan / táki kram. Tákiego ia nie synem / ale wyrodkiem Przodków zacnych názowie; poniewaz syn ma bydź In similitudinem naturæ; Podobny w obyczaiách / w cności / w skłonności przyrodzoney do rzeczy wysokich / do wstug Oyczyzny známienitych. A sámó zacne vrodzenie speci go / iesli sie iáko zacnie vrodzony nie sprawuie. Jáko speci to głupiego Nábála / ktory bedac synem zacnego / rozsádnego y pobożnego Káwálerá Kálebá / sam iednáł był zły / głupi / y niezbożny. W 1.Reg:15. zym go táruie Pismo s. ták o nim mowiac / ze był Vir durus & impius, & malus, erat autem de genere Caleb. Był złym y niezbożnym / lubo był synem pobożnego Kálebá.

Nie tákim był zacnie zmarły J. M. Pan IAN³ Plešewic FREDRO, Sedzia Ziemie Przemyskiej; Albowiem on był prawdzwym synem dawnych Bończyków / sławnych Jednorózców. Dilectus quemadmodum filius vnicornium. A ták wszytkie zacne Qualitates tego Domu wyzssal / ze co kółwiek zacnego / y pochwały godnego / o dawnych Przodkach zacnego tego Domu / náś Kronikarze Polscy nápisáli / to wszytko on w sobie pokazal zywemi odmalowano sárkami. Chwala w nich náuke / rozsádek / wvage. Tey zacnie zmarły J. M. Pan IAN FREDRO, dosyć oczywiste zostáwił znáki / po Grodách / Ziemstwach / Trybunálách / Seymikách / Seymách / Vrząd Sedziiego / Deputácki / Póslá ná Seymy / Máršalká ná Seymikách / z wielką záwse wysokiego dowcipu odprawuic pochwałę. Chwala dawnych Ich MNCiów PP. FREDROVV z mestwá / y iemu tey pochwały nié / chyba zawisny ieszyt wvlozyc nie moze. Swiádkiem tego są Móskiewskie / Pruskie / Choćimskie / Ukráínskie / pod Kámiencem przeciw Abázy Báše ná Czezorze / y inne sławne expedyce. Swiádkiem y tá ostáteczna Piláwiecka / ná ktora on iuz láty zwatlony / zywot dla cáłości Oyczyzny ochotnie niost kiedyby go był Bog / chorobe zemkńawšy / nie zátrzymal. Co podobno dla tego Bog Wšechmogocy / ktory Disponit omnia suaviter, vczynil / ze

nil/ żeby był moź tak dzielny/ktory przyzwoyczał oczy swe/ná sławne Korony Polskiej pátrzyć tryumphy / ná taką háńbę y sromotę/ przy ogromnego rozprošení woyska/ nie pátrzył. Wiec iż Kroniki Polskie/iáko niesmiertelney pámieci godnego/wspominały / J. M. Pána FRANCISZKA FREDRA, ktory Tátařom Lubáczewá obronił. A temu niechćiał wstąpić w tey stawie swietey pámieci J. M. Pan IAN FREDRO, gdyż y on w pierwszey Moskiewskiej expedycey meźnie oblezenie znošac/z rownego ánimuřu towarzystwem / Smoleńská przeciw impetom Moskiewskim dotrzymał. Skąd kiedy ia między Herbami sławney pámieci J. M. Pána Sedziego / widze Kleynot zacny Prořná / to jest Lwá tego / trzy wieze dźwigájącego / rozumiem że nie tak právem vrodzenta z Mátki/z Domu Ich M. Pánów WILZENSKICH, iáko swoig cnotę tego Herbu dostał; gdyż to w nim widze/zá co ten herb Przodkom tey zacney nádány Sámiłiey. Czytam w Kronikách / że zá to ten herb nádano zacnemu iednemu Káwalerowi / że on meřtwem lwim zameczek / názwány Przemetař / w ktorým było wielkie woysko Czeskie / tylko trzystá ludu Polskiego obległo / on mowie ten zameczek lwim meřtwem obronił / y iáko by ná kárlách swych zátrzymał: A zacnie zmarły J. M. P. Sedźta/iuz nie ieden Zamek/ále cáte Smoleńskie Míásto wysokiem wespół z rownego sercá towarzystwem vtrzymał ánimuřem. Skąd mu y ten herb / słusnie/dla iego cnoty/moze byđ dárowány. Tak on był Filius vnicornium, Prawdziwym Przodkom swych meřtwá / náuki / cnoty / nastepca y dziedzicem.

Ale kiedy ia cnot J. M. Pána IANA FREDRA, Sedziego Przemysłskiego/z cnotámi Przodkow iego wywodze řon řonáncyř / zda mi sie / iż ktos odzywájac sie / iedne mi zářuca dysřonáncyř. A ktoraz? Zaci Przodkowie J. M. Pána Sedziego / miřkami sie nie řontentuiřc Stólkámi / ná wysokich godnořciách Opczyznie swiećili / Ruřkami / Podolskimi / Woiewodámi / Mářalkámi Koronnemi / Sanockimi Kářtellanámi / Referendarzámi Koronnemi / y inřemi zacnemi bywáli nie tylko Przednikámi / ále teź Senatorámi. W Jego Mřci zář Pánu Sedźtař

Sedzim nie widac tego / zатыm z tey miary podobno nie bedzie prawdziwy / Filius vnicornium : Bo lubo jest cnoty / ale nie godności zacnych Przodkow swoich nastepca. Niechay iednak nie triumphue / ktokolwiek z tym wylezda argumentem / nie jest tak potezny / zebym na niego sushney nie mogl znalesc solucyey. Pytam ia was : Co w honorze pochwały godnego poczytacie ? Czy sam honor ? Czy na honor zaslugę ? Jesli zaslugę. Te miał Sławney pamięci J. M. Pan Sedzia Przemyslski. Miał dla nauki / dla męstwa / dla publicznych Aktow wielu / z pochwały odprawionych : miał dla nieprzyjaciół w roznych expedycyach nieustrasionym sercem rozgromionych. Jesli zaś / sam honor pochwały godny bez zaslugi poczytacie / w tym sie ia z wami nie zgadzam / y zaden mądry na te przypasc nie moze opinia. Gdyż honor bez zaslugi / nie tak ludzi zdobi / iako speci.

Opisuiac Ezechiel Prorok Tyryjskie miasto / z tym wshytkim co do ozdoby / y co do obrony nalezalo / kiedy przyszlo opisowac Ezech: 27 basty / tak ich munitcy opisuię : Pigmæi qui erant in turribus tuis, pharetras suas suspenderunt in muris tuis per gyrum. Niechc ia tu wspominać owey bajki Pliniuszowey / ktora wziął z Homerá / o iakichsi Pigmeuszach / ktorzy on na granicach Indyjskich doyzrzal. Pytam sie iednak / co to za Pigmeuszow Tyryczytowie na wiezách swoich posadzili. Czy podobno Karłow pozbięrawshy / miasta im bronie kazali ? Lecz nie wieleby byli żołnierze tacy / miasta Tyryjskiego przeciwko tak walecznym nieprzyjaciolom / iakich to miasto pograniecznych miało / obronili. Coz tedy za Pigmeuszow Ezechiel na Tyryjskich wiezách siedzacych widzial ? Wiecie ktorzy to sa co na wiezách siedza ? Owi ktorzy calosci Rzeczypospolitey / na iey wysokich godnościach bedac / wypatruia. Ci podczas bywania Pigmeuszami / bo kiedy przez zaslugi innych nie przeroshly / wysoko wstapia / w oczách naszym iako by gino / y na wysokich godnościach Pigmeuszami sie sstalo. Jakiętego Pigmeusza opisal nam Saluianus, do niego mowiac : Sic esse capisti turpis opulentiâ, fide pauper, latior corpore, angustior mente,

mente, eodemq; , vt ita dixerim, in te maior & minor, nouoque & penè inaudito genere crescens simul & decrescens. Patrzcie Pigmeusza / Maior & minor, crescens simul & decrescens. Kiedyby był przez zasługi wrostł nad innych większy / toby był pozoru / y ną wysokicy zacnego honoru siedząc wiezy / nie stracił / ale ze w zasługi mały był / kiedy w godności roście / w proporcya do godności szupleie / y tak Pigmeuszem sie stáie / iest Maior & minor, crescens simul & decrescens. Szpeci go / nie zdobi honor. Albowiem iáko tenze Saluanus wzy: Quid est aliud Principatus sine actionum sublimitate, quam hominis titulus sine homine.

Salu: libe
4. de gu-
ber: Dei.

A tu przychodzi mi ná mysl wielkiego y w Rzeczypospolitey Rzymskiej wielce zasłuzonego Senatorá Katoná / sentencya / ktora zyczylby m zeby ci wszyscy y slyseli / y poieli / ktorzy przy zasługách wysokich ná niskim w Rzeczypospolitey stopniu siedza. Szedł raz Kato przez iedne piace w Rzymie / gdzie Státue / Kossy / Pirámidy / y inne pámiatki roznych / zacnych / y dawnych Rzymian / staly; spytány od swoich przyiaciól / czemu on tez pámiatki iákicy swoicy / tam miedzy insemi nie wystáwi? Odpowiedzial godnemí Katoná stowy: Malo ab hominibus cur Statuam non habeam, quam cur habeam, exquiri; Pieknieysza / zacnieysza / chwalebnieysza to Katonowi / ze ludzie pytáia: Czemu ty Kato Státuy nie ma / á nizeli kiedyby pytáli / czemu ma. Pieknieysza to / kiedy owo o nászych Katonách Polskich mowia: Człowiek tak zacny / ktory zadney publiki nie opuści. Stáwa záwse zá honorem Sámilicy swoicy / y cálości Rzeczypospolitey / tak w boiu iáko y w pokoiu. Wspiera Wycyzne y domá rada / y w polu mieczem. Pelna iest Wkráina / Prussy / Moráwa / iego mestwa. Wymowie / madrości / cálości / dziwuia sie Seymiti / Seymy / Trybunaly: á czemuż pizecie / áni Stárostwa zadnego / áni Stolká mu nie dano Senatorskiego. Cur Cato non habet statuam? Pieka to y pieknieysza / niz kiedy o owych drugich mowia: Cur iste habet? A ten co wczynil dla Rzeczypospolitey: W czym sie tez Wycyznie zasluzył? Domator / burkowniczek /

ktorego wšytek zywot / gáchowác sie y bántietowác: A przecie ma. Zá což to / iákož ná to záslužyl: Podobno že Tátary po Ukraínie plašal: Podobno / že pierśtami swoietimi zá cátość Oyczyzny zástawiał sie: Podobno / że swoie substáncyę ná wósluge Oyczyzny kóžyl: Cur iste habet? Nie piekne / y niepoczciwe / choć o ludziách ná wysokoich godnościách siedzących / questye tákie: Malo ab hominibus cur statuam non habeam, quam cur habeam exquiri. Niechay sie niékt z honoru nie śczyć / ktorego bez zástug dostapil. Bo tákiemu przysposobic sie moze on Páskwil / ktory byli Rzymiáne Ventidio Ballo nápisáli / ktory po chlebiąc Pánu / z mástálerzá zóstał Senatorem.

Plutarch:
in Vitis.

Theatr: tit:
Honor.

Concurrere omnes augures, aruspices

Portentum inusitatum, conflatum est recens,

Nam mulos qui fricabat, Consul factus est.

Piekna ozdoba z godności / kiedy przypisa: Mulos qui fricabat, consul factus est. Wziął Stárostwo / Senatorstwo: Zá co? że Pánu pochlebil / że sie pieknie uklonil / że kłęcząc zá zdrowie wypil / że piórko z háty zdiał / że w czym innym / czego wspominać wštyd / wšluzyl.

A zá tym nie Konsonáncyey J. M. Pána IANA FREDRA, z zacnemi Przodkami nie psuie / że im w honorách rowny nie byl: bo lubo nie miał im rownych honorow / miał iednák rowne ná honory zástugi / z ktorych mogli sie z wiekšá pochwała śczyć / á nizeli z honorow sámych / ktoreby mu zá zástugi dano / gdyž nie rownie chwalebniejšá rzecz iest / mieć zástugi bez wziętku honoru / á nizeli ná wysokoich honorách byđz posádzonym.

Náuczyl tego Oblubieniec Niebieski swoiey Oblubienice / kiedy w Piesniách Sálomonowych wšytkę pochwaliwšy od stopy áž do głowy / sámych tylko rák áni pochwalil / áni wspomniál. Což to iest Niebieski Oblubieniec? że rák Oblubienice twoiey nie wspominaš / ták pilna tey ánatomia weznyi wšy / nie tylko włosy ná głowie / ále y sámo ná nogách pochwaliwšy obuwie? Quam pulchri sunt gressus tui in calceamentis filia Principis? Czy

Cant: Cántic: Psal: 7.

to Oblu

to Oblubienicá twojá ręk nie ma : Nie ma. Nie ma Chrześcia-
nie ; y tá jest niebieskiej Oblubienice pochwałá / ze ja bez ręk nie-
bieski Oblubieniec opisał. *Reka / Symbolum jest / albo dánia /*
albo wziętku. Dla dánia Oblubienicá ręk mieć nie może : albo
wiem o tej Oblubienicy Dawid powiedział : *Dixi Domino, Deus*
meus es tu, quoniam honorum mmeorum non eges. W nim rece
Oblubienicá chwali : *Manus eius tornatiles, aureæ, plena hyacin-*
this. Chwali mowie / iego rece / bo on dáte / zá świadectwem Da-
widá : *Aperis tu manū tuā, & imples omne animal benedictione.*
Oblubienicá záś ze mu nie dáć nie mogła / z tej miáry ręk nie
miała. Dla wziętku też / nieprzyystoyna było málować z ręká-
mi : bo to wielka / to zacna / to chwalebna ; sluzyc bez nádzieie
wziętku / záslugi liczyć / á o honory / o nagrody záslug nie dbać.
Twojá to pochwałá jest *M. Pánie Sedzia Przemyslski.* Slu-
zyles Owezyznie y w boiu / y w pokościu. Sluzyles zdrowá ráda /
wysokim dowcipem / rzadka náuka / mestwem niepospolitym.
Sluzyles máietnością / zdrowiem / Erwig / zywotem / á w tym
byles *Sine manibus,* bo záslugami sie kontentuiac / kto remis
miłość przeciw Owezyznie oświádeczył / o nagrodzie nie myślił /
y tych *Extrínseca ornamenta,* od Stólkow / od Tytulow / nie su-
kales / dosyć ozdoby máiac / od záslug známiennyich.

Psal: 15.

Cant: 7.

Psal: 144.

Dziwicie sie Chryzostom s. pisac na owe slowá Páwla s.
ktorych on w liście do Ephezow zázywa : *Obsecro vos ego vin-*
ctus in Domino. Ze Apostol inszego / godnieyszego sobie tytułu /
y epithetu nie mógł náleść / ktorymby sie był w liście popisal /
nád tytuł więznia y niewolnika. *Obsecro vos ego vincus in Do-*
mino: Prose was ia zwiázány dla Chrystusa. *Non dicit hortor*
vos, ego qui verba ineffabilia audiui. Sed quid ? Hortor vos (in-
quit) ego vincus in Domino. Mógł sie Apostol z wiela tytułow
odezwac. Mógł sobie przypisac tytuł Apostolski / Doktorski /
Káznodziejcki. Mógł sie nazwac Senatorem niebieskim / Xi-
zciem Kóscióla Chrystusowego. Mógł wspomniec / ze ia pise /
ktorym byl do trzeciego nieba podwyższony. Ja / ktorym z Bo-
giem

Ephesi: 4.

*Chrystost:
ibid.*

gtem Wszechmogącym o takich sekretách konferował : Qua non licet homini loqui. Przecie iedną z tego sie wszytkiego nie szyci / ale tylko : Obsecro vos ego victus in Domino. Czemuż : Tenze Chryzostom swiety : Non ita beatum dico Paulum, quod in Paradisum raptus, atq; quod in carcerem est coniectus. Non ita beatum aestimo, quod verba audivit ineffabilia : atq; quod vincula sustinuit. A czemuż Chryzostomie swiety : Quoniam Domini illa erant gratuita dona, hac verò serui patientiæ & tolerantia indicia. Tam to dárowizná byla : wysokie godności / ale dárowne ; tu zaslugi własne ; dla tegoż iako z własnych Apostol szyci sie : Ego victus in Domino. Niechay sie inni y szycy / y pisa : Ja Stárostá / ia Kástellan / ia Woiewodá / taki albo owaki. Ty przezacnie zmarly Mci Pánie Sedzia Przemyslski : Ego victus in Domino. Ja / ktorym dla miłości Oyczyny w tykach Pogánstkich byl. Ja / ktorym sie záwsze meznym sercem zá wiare / zá Oyczyne / przeciwko Pogánstwu zástawiał. Chwałebnieysze to tobie tytulý sa / á nizeli owe godności. Quia Domini sunt illa gratuita dona, hac verò serui, patientiæ & tolerantia indicia. Tam te honory co sa : Domini gratuita dona. Sa to láski pánstie / ná ktore oni czapkujac / pochlebiuac / á podezas y mniey przystoynemi zárobili uslugaми : á to twoje zaslugi / ktore barziesze cie zdobia w oczách wszytkich / á nizeli ich dáne im godności. Bo takim mozesz záwsze zárzucit / co Poeta Kalistrátowi zárzucit :

Hoc ego tuq; sumus : sed quod sum, non potes esse,

Tu quod es, è populo quilibet esse potest.

Twoje zaslugi sa tobie własne / ich godności sa wielom pospolite. Merita przeciw Oyczyntie nie mogą miec / tylko tobie sercem y ánimussem rowni / wyrodkom / ktorých natura záieczy w dárow wála sercem / miec ich nie dostánte sie : godności káždy miec moze / bo fortuna slepa jest / nie wpatrnie komu dáie. Rzuci wendy oslep / kto wlápi trzymá.

Takim swiętobliwey pámieci, J. Mość Pan IAN z Plešewic Sre

wie FREDRO, był: Sicut filius unicornium. Dostonała we
wsytkim z Przodkami swotemi zachował Konsonancyę / w me-
stwie / w nauce / w cności / y w tym co honory ich zdobyło / w zastu-
dze na godności. A zátym był prawdziwym synem / dziedzicem /
namiestnikiem dawnych Fredrow / Bonczykow / Jednorozcow.

A tu iuz przypominam sobie to / co Dawid swiety po dlu-
gim doświadczeniu / á codzienney przez wiele lat / wpatrzył refles-
yey: Duo hæc audiui, quia potestas Dei est, & tibi Domine mi-
sericordia, quia tu reddes unicuiq; iuxta opera sua. Psal: 67. Potwierdził
tego y sam Chrystus / kiedy mówił: Quâ mensurâ mensi fueritis,
eâdem remetietur vobis. Spelniła sie tu praktyká Dawida s.
sámego Wcielonego Boga vautentykovaná sentencyą / ná Je-
go Mości Pánie IANIE z Plešewic FREDRZE, Sedzim
Przemyslskim. Był on prawdziwym potomkiem y Synem za-
cnych Przodkow swoich. Vposledziła go w tym naturá ze po-
tomká nie miał. Ale Bog w tym go vposledzić niechciał / dał mu
y wpatrzył takiego / ktoryby mu zá Syná stal.

Zadał był Chrystusowi ieden Pharyzeusz táka questya: Quis Luc: 10.
est meus proximus? zeby mu iá Chrystus solwował: przytoczył
przypowiaśtkę o iednym / ktory z Hieruzálem idoc do Jerychá /
od zboycow był zraniony / y ná poly zywy zostáwiony. Coz sie
stáło? Potkał go Káplán / potkał Lewitá / mineli / nie ráto-
wali. Potkał Samárytan / wpatrzył / do miásta záwioził / Do-
ktorom zálecił / expensy ná lekárstwa wpatrzył. Pyta potym
Pharyzeusza Chrystus: Quis illorum tibi videtur fuisse proximus
illi, qui incidit in latrones? Odpowiedział: Ten. Qui fecit cum
illo misericordiam. Jego zdánie potwierdził Chrystus quastyę
solwował / rozkázal násladowác: Vade & tu fac similiter. Re: August: in
Psal: 48. Reflektuie sie tu Augustyn swiety: Transferunt propinqui, Iudæus
enim erat homo ille, ideò ab Hierusalem descendebat in Hiericho.
Transijt Sacerdos, & praterijt. Transijt Leuites, & praterijt eri-
am ipse. Choć według ciála pokrewni / przećie ich Chrystus nie
názywa bliźniemi / áni pokrewnemi zranionego / ze mu miłosi-

Id. ibid.

Dzia nie wezynili: Samarytaná nazwał / Ktory mu miłosierdzie wezynił. Skąd inferuie Augustyn święty: Si ergo extraneus Samaritanus faciendo misericordiam, & subueniendo, proximus factus est, quicumque in tribulatione tibi subuenire non possunt, alieni à te facti sunt, &c. Si quis tuorum tibi nil prodest, alienus est.

Psal: 48.

O tak wielu synow nazwałbym ja nie synami / ale obcemi / Tak wiele takich test / ktorzy zbiorzy / dostarki / majątności / zostawuic synom / przecie iednak owego przeklectwa Dawidowego nie wchodza: Relinquent alienis diuitias suas. Albowiem oni tak o zmarłych rodzicow duszy nie mysla / iakoby nie rodzicami byli.

Aug. ibid.

Pieknie Augustyn święty: Relinquunt filios in possessione sua, quibus sui succedunt, &c. Quod filij ipsius & ipsi seruant, quod illis reliquerunt parentes sui: parum est quia seruant & augent, quibus & ipsi seruant? Filijs suis, & illi filijs, & tertij filijs. Quid Christo? Quid animæ tuæ? Omnia filijs. Nauczyli sie od ciebie synom chowac / tys zyjac / ani za dusze przodkow twoich nic nie czynil / ales wszystko synom chowal. Oni tez omnia filijs. Chrystusowi nic / Duszy twoiey nic. Nie synowie zaprawde / ktorzy tak sa przeciwko rodzicom niemilosierdny / ze ich w nayciezshy potrzebie duszney nie ratuia. Winoskute ja Tobie Ności Pánie Sedzia Przemyslski, zes ty Non reliquisti alienis diuitias tuas. Nie zostawiles Synowcowi / ale Synowi / Ktory synowski przeciwko tobie affekt oswiadczył / pilnym koto dusze twej staraniem. Oswiadczył to pogrzebna pompa. Oswiadczył bogatemi / zaraz po smierci po wszystkich Kosciolach ialmuznami. Oswiadczył znacnym y w tym naszym Koscielu / gdzie zacnemu ciálu twemu odpoczynek obral / fundusem. A zатыm Misericordiam faciendo, subueniendo; Ratuiac dusze twoie / nie tylko Proximus, ale filius tibi factus est.

Dziekuiec za te oswiadczone miłosć J. M. Pan Sedzia / ostatecznie cie zegnaiac M. Pánie ANDRZEIV FREDRO; Vznawa synowski affekt / y ciechy sie z tak zacnego / z tak pobożnego / z tak siebie miluicęgo dobre swoich dziedzica. Zycyc tego a

tego abyś był / iakoż iuz to pokázuieśi zacnemí postepkami :
Dilectus quemadmodum filius vnicornium. Życzyc zebys y ná-
uły / ktora maś wysoka / y mestwem / do zacnych Domu twego
trophæa, nowe przydáwał ornámentá. Zeby po tobie Sequens
aras, cum aliqua opinabili nouitate succedat. Aby wielkopomne
czasy imie twoie / y zacne postepki / sobie nieustáynnie podawáły.
A prosí cie / zebys iakos porzał / dusze tego nie przestáwał rá-
towác. Czego y my wszyscy tobie dopomagáiac / gorq-
cym áffektem do miłosćiwego wołamy Zbáwiciela :
Pie IESV Domine, dona ei requiem.

A M E N.

IMPRIMATUR.

IVSTVS SLOWIKOWSKI, Ca-
nonicus & Archipresbyter Cracoui-
ensis, Illustriss: Suæ Celsitudinis Cau-
rum Auditor Generalis, de mandato
Illustrissimi.

*Datum Cracouie, Die 1. Februarij. Anno
Domini 1652.*

